I 28871

Biblioteca ASTRA

.... 2014

.... 2022

CENTRALA ROMÂNIAFILM

BULETIN INFORMATIV

nr. 3 anul 1990

FILME NOI

UZ INTERN

48352

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

ROMÂNIAFILM
Serviciul Difuzării
- Biroul de Presă -
București, str.Julius Fucik nr.25
Tel.: 11.01.91

FILMUL ROMÂNESC

Cod		Pag.
	Adio, dragă Nela	3
	Filme documentare interzise	4
	Filme de desen animat interzise	7

FILME STRĂINE

	Căința (U.R.S.S.)	8
89.1.527.2	Căpitanul pădurii (Ungaria)	14
89.1.546.2	Dansul scurt al dragostei (R.S.S.Moldovenească)	15
88.1.571.2	Drăcușorul de sub parbriz (U.R.S.S.) ...	16
90.1.512.2	Martorul (Ungaria)	17
	Născuți pentru a pierde (S.U.A.)	22
	Un om numit cal (S.U.A.)	24
	Viață acră (Italia)	25

DOCUMENTAR

Prezențe românești la festivalurile internaționale ale filmului din luna martie 1990 26

Filmele nominalizate pentru cele mai importante premii Oscar 1990 28

Premiile Festivalului de la Berlin - 1990 29

Noutăți din lumea filmului 30

Dezideratele cinematografiei sovietice 32

Săptămîna şi retrospectiva filmului italian
la Bucureşti 33

Redactorii acestui număr:

Iosefina Stelli (redactor coordonator)
Luminiţa Comşa şi
Puica Podeanu (pentru rubrica Documentar)

Nr.3/1990

FILMUL ROMÂNESC

FILM INTERZIS

ADIO, DRAGĂ NELA
producţie a studiourilor cinematografice "Bucureşti", 1972
ecran normal, color, lo acte, 2.375 m

scenariul: Fănuş Neagu, Petre Bărbulescu
regia: Cornel Todea
imaginea: Aurel Kostrakiewicz
muzica: Richard Oschanitzky
decorurile: Doina Levinţa, Ştefan Mariţan
costumele: Doina Levinţa

cu: Ştefan Iordache (Costică), Mircea Diaconu (Bibi), Dan Deşliu (Erbaşu), Irina Gărdescu (Ortansa), Jean Constantin (Italianul), Vasilica Tastaman (Nela), Dan Nuţu (primul tînăr), Florian Pittiş (al doilea tînăr), Jean Lorin Florescu (Arghir), Adrian Georgescu (Pompilică), Ştefan Radof (al doilea escroc)

Subiectul filmului a fost publicat în Buletinul informativ nr.2/1990 (p.5).

FILME DOCUMENTARE INTERZISE

COTA ZERO
producţie a studioului "Al.Sahia", 1988
color, 2 acte, 380 m, 14'

scenariul: Roxana Pană, Felicia Cernăianu, Laurenţiu Damian
regia: Laurenţiu Damian
imaginea: Doru Segall
aranjamentul muzical: Mihaela Sergescu

Feţe obosite... mîini muncite. Aparţin femeilor şoferi de camioane care sînt, în acelaşi timp, mame şi gospodine... Mîndre de munca lor, pentru că "puţine femei lucrează în condiţiile lor şi pot face ceea ce fac ele", aceste fiinţe trăiesc izolate, "departe de lumea dezlănţuită" şi lucrează la construirea unei hidrocentrale, plecînd de la cota zero.

MARIA TĂNASE
producţie a studioului "Al.Sahia", 1986
color, 2 acte, 820 m, 23'

scenariul şi regia: Laurenţiu Damian
imaginea: Mircea Bunescu
aranjamentul muzical: Ruxandra Ghiaţă

In 1963 murea cea mai mare interpretă a cîntecului popular românesc, Maria Tănase. Filmul, un omagiu adus memoriei acestei artiste puţin amintite, recreează imaginea ei unică, veşnic vie, prin cuvintele rudelor, prietenilor şi a celor care au admirat-o:
Aurelia, sora ei: A iubit florile... a murit săracă... urmau să-i ridice o casă memorială care să-i poarte numele...
Gică Petrescu: ... Era rafinată, era frumoasă... avea o voce joasă, caldă şi o dicţie perfectă.
Henry Mălineanu: ... In fiecare seară era alta... ea cînta ceea ce simţea în acel moment... şi ei au păstrat atît de puţin...

Ioana Radu: ... Am avut intenţia să o depăşesc... n-am ajuns nici măcar la acelaşi nivel...

Ce a rămas după Maria Tănase?... O fotografie într-o ramă metalică, trei pălării, o broşă. 18 benzi de magnetofon şi... cîntecele ei.

PANC
producţie a studioului "Al.Sahia", 1989
color, 2 acte, 587 m, 22'

scenariul şi regia: Sabina Pop
imaginea: Ovidiu Miculescu
muzica: Cornelia Tăutu

Filmul este o confesiune tulburătoare despre oamenii abandonaţi de soartă, care îşi găsesc, însă, puterea de a merge mai departe cu încredere în valorile perene şi cu speranţă.

Relatare emoţionantă despre procesul unei evoluţii intelectuale şi spirituale a unor conştiinţe primitive aflate sub vraja artei, filmul este un omagiu adus tuturor acelora care, confruntaţi cu vicisitudinile sociale, descoperă necesitatea imperioasă de a se exprima ei înşişi printr-un act artistic creator.

O analiză minuţioasă, profundă, umană a unuia din acele sate tradiţionale româneşti pe care dictatura a încercat să le distrugă. Film interzis şi distrus de vechiul regim politic al României; un strigăt artistic eliberat de Revoluţie.

VA VENI O ZI...
producţie a studioului "Al.Sahia", 1985
color, 1 act, 360 m, 12'

scenariul şi regia: Copel Moscu
imaginea: Otto Urbanski
aranjamentul muzical: Radu Zamfirescu

Cineva, în acest film, spune: "Este foarte important să ştim de unde venim, pentru a şti încotro ne îndreptăm. De asemenea este foarte important să ştim acest lucru, atît pentru speciile de animale, cît şi pentru noi oamenii. Ştim (sau nu), de unde venim, dar în orice caz nu ştim (sau n-am ştiut) ce am făcut pentru aceasta. Mersul nostru înainte este (a fost) "dirijat"... undeva... oriunde...

De exemplu, la Intreprinderea Avicolă din Bacă[illegible], un loc unde creşterea, sexarea şi tăierea curcanilor este "dirijată": o. muncă executată în special de femei transformate în automate.

Intreprinderea are şi o grădiniţă de copii: micii şoimi ai patriei sînt şi ei "dirijaţi", disciplinaţi, imbecilizaţi, despersonalizaţi de la o vîrstă foarte fragedă.

Pentru ce? Pentru a fi crescuţi... sexaţi...

FILM DE DESEN ANIMAT INTERZIS

TOCIREA
producţie a studioului "Animafilm", 1985
color, 1 act, 197 m, 7'

scenariul: Nichita Stănescu, Radu Igaszag
regia: Radu Igaszag
imaginea: Anca Barbu
muzica: Şerban Nichifor

Inspirat din poemul "Tocirea" de Nichita Stănescu, filmul sintetizează mesajul pacifist al operei sale şi extinde metafora poetică pentru a face apel la întreaga umanitate de a iubi şi a preţui viaţa pe pămînt.

Soldatul, ca simbol al războiului, "se toceşte" în timpul marşului său fără sfîrşit, antrenînd în dispariţia sa întreaga umanitate.

FILME STRĂINE

C Ă I N Ţ A
(Pokaianie)
producţie a studiourilor "Gruzia-film", 1986
color, 4.187 m

scenariul: Nana Djanelidze, Tenghiz Abuladze, Rezo Kveselava
regia: Tenghiz Abuladze
imaginea: Mihail Agranovici
ilustraţia muzicală: Nana Djanelidze
(în film sînt interpretate fragmente din creaţia unor compozitori clasici)

cu: Avtandil Makharadze (Varlam Aravidze, Abel Aravidze), Ia Ninidze (Guliko), Merab Ninidze (Tornike), Zeinab Botvadze (Ketevan Barateli), Ketevan Abuladze (Nino Barateli), Edişer Giorgobiani (Sandro Barateli), Kahi Kavsadze (Mihail Korişeli), Nino Zakariadze (Elena Korişeli), Nato Ocigava (Ketevan Barateli - în copilărie), Dato Kemhadze (Abel Aravidze - în copilărie)

- Marele premiu special al juriului la cel de al 4o-lea Festival internaţional al filmului de la Cannes, 1987.
- Marele premiu la cel de al 2o-lea Festival federal de la Tbilisi (desfăşurat sub deviza "Pentru spirit civic al filmului, pentru exigenţă").
- Premiul "Lenin" atribuit lui Tenghiz Abuladze pentru trilogia sa care cuprinde: "Rugăciunea", "Arborele dorinţelor" şi "Căinţa".

Film de referinţă, constituind pretutindeni unde s-a prezentat un eveniment cinematografic, "Căinţa" este o vastă frescă despre dictatură, despre cruzime şi eroare, adevăr şi justiţie.

"Căinţa" reprezintă ultima parte a unei trilogii începute de regizor în 1967 cu "Rugăciunea" şi continuată în 1977 cu "Arborele dorinţelor". Elementul de legătură îl constituie modul în care regizorul, direct sau cu ajutorul metaforei, întreprinde o adevărată analiză psihologică şi filozofică a ideii de purificare.

"In "Căinţa" - spune regizorul - un întreg popor este victimă. Noi toţi sîntem vinovaţi de existenţa lui Varlam şi a celor asemănători lui, noi sîntem vinovaţi că fiul său Abel trăieşte mereu printre noi."

Inmormîntarea lui Varlam Aravidze (personaj inspirat de Beria) s-a desfăşurat cu fast, potrivit prestigiului şi averii sale. Familia şi prietenii l-au condus cu durere şi pioşenie pe ultimul drum, dar, spre stupoarea tuturor, a doua zi în zori trupul defunctului a fost găsit rezemat de un pom din grădina casei lui Abel. Inspăimîntaţi de această întîmplare cu totul neobişnuită, fiul său Abel, nora Guliko şi nepotul Tornike, ajutaţi de cei apropiaţi îl îngroapă din nou, în mare taină, dar faptele se repetă şi punctul de gravitate se mută asupra procesului intentat profanatorului mormîntului, descoperit cu multă dificultate de oamenii ordinei. Acesta este o femeie, Ketevan Barateli. Nerecunoscîndu-se vinovată de cele întîmplate, Ketevan îşi propune să explice şi să-şi justifice fapta, povestea vieţii ei, a părinţilor şi a întregului oraş, constituind cei mai buni martori ai apărării.

Atotputernicul Varlam Aravidze este învinuit de moartea părinţilor lui Ketevan, pictorul Sandro Barateli şi gingaşa lui soţie, Nino, precum şi de dispariţia altor oameni nevinovaţi. Isteţ şi cinic, Varlam, omul zilei, întruchiparea noţiunii de putere absolută, a reuşit să creeze, aparent, impresia că se află în slujba intereselor societăţii, jonglînd demagogic cu termeni ca "idee", "ideal", "interes social". Cu abilitate şi cruzime, stăpînul oraşului îi îndepărtează pe toţi cei ce reprezintă un pericol pentru presupusa sa "democraţie", Varlam ştiind foarte bine ce periculoasă poate fi solidaritatea celor mulţi şi cinstiţi.

"Cît timp voi trăi, Varlam Aravidze nu se va odihni în pămînt" - declară completului de judecată Ketevan Barateli.

In baza mărturiilor sale, tribunalul n-o poate declara vinovată pe Ketevan, dar Abel Aravidze, fiul fostului dictator, nu acceptă achitarea inculpatei. Folosindu-şi toate relaţiile pe care le-a "moştenit" de la Varlam, Abel se străduieşte s-o internezе pe Ketevan la ospiciu. Spre deosebire de tatăl său, el nu simte nevoia să fie recunoscut drept cel mai puternic şi să i se cînte imnuri de slavă; el este tipul profitorului cu psihologia animalului de pradă.

Dar curajul şi cinstea lui Ketevan sînt de natură să-i

zdruncine încrederea şi echilibrul. Incepe să fie chinuit de coşmaruri şi să simtă că-i fuge pămîntul de sub picioare. Ii este frică să nu-şi piardă unicul fiu, pe Tornike, darul cel mai de preţ pe care i l-a făcut viaţa. Realizează că la întrebările pe care i le-ar putea pune Tornike: cine este, de ce a trăit, ce a făcut bun pe acest pămînt, Abel nu poate răspunde. Abia cînd îşi va pierde fiul, căinţa lui Abel va fi deplină. Işi va dezgropa tatăl şi-l va arunca corbilor. Dar cît de mare este preţul căinţei sale! O viaţă tînără şi inocentă pierdută!

Filmul descrie perioada terorii oarbe din timpul lui L. Beria, acţiunea desfăşurîndu-se după legile lamentaţiei medievale. Abuladze a realizat un adevărat film filozofic, în care confesiunea se transformă în mărturie, autorul considerînd că orice purificare trebuie să înceapă cu tine însuţi.

O sută de critici şi teoreticieni de film sovietici au considerat "Căinţa" cel mai bun film sovietic al anului 1987. Regizorului i-a fost decernat premiul Lenin (!), una din cele mai mari recompense ale statului, care se acordă în Uniunea Sovietică odată la doi ani, pentru marile realizări din domeniul literaturii, artelor frumoase şi arhitecturii (premiul i-a fost atribuit pentru trilogia care include şi "Căinţa").

Măiestria şi profesionalismul actorului Avtandil Makharadze care a interpretat cele două roluri principale: Varlam, tiranul perfid şi crud şi Abel, fiul său, l-au transformat dintr-odată din actorul puţin cunoscut în ţara sa şi în lume, într-o vedetă internaţională.

Filmografii

Tenghiz Abuladze: Rămîi cu noi.

Ia Ninidze: Prima rîndunică; Loma; Ce mai este nou pe acasă?.

Zeinab Botvadze: Răzbunătorul; Arbuştii.

Kahi Kavsadze: Pînă trece ploaia de toamnă; Bun pentru servicii auxiliare; Soarele alb al pustiului; Dumas în Caucaz.

Scurtă fişă de creaţie

Tenghiz Abuladze

- Face parte din primul grup de creaţie de la Gruzia-film.
- A debutat la 30 de ani cu filmul de scurt metraj

• Lourdja lui Magdana (1955) realizat în colaborare cu Revaz Şkeidze (32 de ani)

- Marele Premiu la Festivalul internaţional al filmului de la Cannes, 1956

• Copii străini (1958)
• Eu, bunica, Iliko şi Illarion (1963)
• Implorare (1968)
• Colier pentru iubita mea (1973)
• Arborele dorinţelor (1977)

- Premiul "David di Donatello" pentru cel mai bun film străin al anului ("David di Donatello" este unul din cele mai prestigioase premii în Italia, care se atribuie anual personalităţilor eminente ale culturii italiene şi internaţionale);
- Marele premiu al Festivalului filmului sovietic;
- Premiul Festivalului de la Karlovy-Vary;
- Premiul de stat al R.S.S. Georgia.

- Elev al lui Serghei Iutkievici, Tenghiz Abuladze are ca motive tematice preferate: omul şi istoria, voinţa individului şi logica neiertătoare a destinului, servitutea celor slabi şi nedreptatea celor puternici, farsa răului şi confruntarea lui continuă cu binele care reuşeşte, într-un târziu să-şi dovedească invincibilitatea. Opera sa este bazată mai ales pe poezie (mai ales din poemele lui Vaja Pşaveli).

- In anul 1980 regizorul se adresează instituţiilor guvernamentale ale Gruziei rugîndu-le să-l ajute, prin sfaturi şi consultaţii de specialitate, să realizeze un film despre perioada unei terori oarbe legate de numele lui Lavrenti Beria. A primit ajutorul şi consultaţiile cerute, a realizat filmul "Căinţa" şi patru ani acesta şi-a aşteptat spectatorii.

• Căinţa (1986)

Maeștrii cinematografiei sovietice

Două întîlniri cu Tenghiz Abuladze

Imediat după accidentul ce a urmat (acident de circulație) premierii din Italia - "David di Donatello" pentru cel mai bun film străin acordat regizorului pentru "Arborele dorințelor" (1977), Tenghiz Abuladze a declarat glumind:

"Dacă mai exist pe această lume, este pentru că sînt indispensabil pentru ceva"

și apoi

"Dacă mai fac încă ceva, o voi face numai pentru că nu voi putea să n-o fac"

Și după opt ani a realizat "Căința", un bilanț al experienței culturale și umane a generației sale.

- Ce calități apreciați cel mai mult la oameni?
- Talentul și onestitatea.
- Ce urîți?
- Falsitatea.
- Și în artă?
- Același lucru: în secolul nostru de "capodopere" chimice și sintetice, cînd chimia a irupt în film, ceea ce prețuiesc mai mult sînt sentimentele sincere, autentice.

"Căința" a fost făcută - a realizat filmul pe care nu putea să nu-l realizeze - și timp de doi ani a fost "ținut în raft", după care a fost prezentat pe ecrane și momentele de disperare au fost uitate.

- Toată lumea mă întreabă despre ce vorbesc în filmele mele. In "Rugăciunea" este ucis un om nevinovat (...) din cauza dissensiunilor religioase. In "Arborele dorințelor" o tînără este victima "binefăcătorilor" săi și moare umilită în fața tuturor locuitorilor din satul natal în numele unui adevăr care nu e cîtuși de puțin al ei. In "Căința" un întreg popor este victimă. Noi toți sîntem vinovați de existența lui Varlam și a celor asemănători lui, noi sîntem vinovați că fiul său Abel trăiește mereu printre noi. Atîta timp cît el nu va arunca cadavrul lui Varlam la corbi, arma lui Varlam va trage întotdeauna și noi vom continua să-i pierdem pe cei apropiați nouă, victime ale forței sale moarte, dar cît de vie.

- Dacă aş fi întrebat despre ideea centrală a filmului aş spune: "Nu ucide! Căci dacă o vei face, vei fi la rîndul tău ucis..."

- Cine este principalul judecător - dacă există unul - al cărui punct de vedere asupra acestui film, îl respectaţi cel mai mult? Există cineva căruia îi datoraţi ceva?

- Da, sînt toate rudele mele şi cei apropiaţi. Casa mea este o fortăreaţă. Fără această casă n-aş fi putut niciodată regiza un film. Atunci cînd lucrez, abandonez această lume pentru a trece într-o altă dimensiune. Fără sprijinul permanent, fără această solicitudine, fără această prietenie şi această dragoste care domneşte în sînul familiei mele, n-aş fi făcut niciodată nimic!

- ... ne doresc nouă tuturor de a nu spune niciodată "da" dacă inima spune "nu". Să depăşească minciuna, iată ce contează cel mai mult pentru toţi oamenii.

Alla Gherber
Film sovietique nr.7/1987

Ecouri din presă

"Este indiscutabil că această creaţie a lui Tenghiz Abuladze este una dintre cele mai importante, create în Uniunea Sovietică de după cel de al doilea război mondial."

International (S.U.A.)
23.XII.1986

"Căinţa" în difuzarea internaţională

- Încă de la bun început filmul a atras atenţia numeroşilor parteneri, fiind cumpărat de firme distribuitoare din aproape toate ţările lumii.

Menahem Gollan, conducătorul firmei distribuitoare "Cannon" - una din societăţile de distribuţie cele mai importante din S.U.A. care, în afara sălilor americane, mai dispune de 500 în Anglia,

loc în Italia, loc în Olanda şi 5o în Israel -, foarte impresionat de film a declarat:

"Sînt convins că merită Oscar-ul pentru cel mai bun film străin"...

- In 1987, filmele sovietice (inclusiv "Căinţa") situate pe locul al şaselea în distribuţia franceză, au constituit obiectul unei atenţii sporite a presei de specialitate, pentru că, în ciuda crizei care a marcat frecvenţa spectatorilor în sălile de cinema, aceste filme au înregistrat circa un milion şi jumătate de persoane.

- In cadrul prezentării unui program de filme sovietice care a repurtat un important succes la Festivalul internaţional al filmului de la Londra din 1988, o atenţie deosebită a fost acordată filmului "Căinţa".

Conform declaraţiilor făcute de Sheila Whittaker, directoarea acestui festival, filmul lui Abuladze a constituit unul din cele mai importante momente cinematografice ale anului.

CĂPITANUL PĂDURII
(Az erdő kapitánya)
producţie a stüdiourilor "Pannonia Film" din Ungaria
ecran normal, color, 5 acte duble, 1983

scenariul: Jozsef Nepp, Attila Dargay
regia: Attila Dargay
imaginea: Irén Henrik
muzica: Zsolt Pethő

Subiectul filmului a fost publicat în Buletin informativ nr.12/1989 (p.1o).

Scurtă fişă de creaţie
Attila Dargay

- S-a născut în 1927.

- A urmat cursurile Şcolii Superioare de Arte frumoase din Budapesta, timp de doi ani; muncitor calificat cîţiva ani pînă

primeşte o bursă care îi permite să intre în atelierul de decoruri al Teatrului naţional; trece apoi la atelierele de grafică ale Studioului de grafică al Studioului de actualităţi şi documentare, unde face cunoştinţă şi cu tehnica filmului de animaţie; spre sfîrşitul anilor '5o se lansează în realizarea (pe cont propriu) individuală a unor filme de desen animat la Studioul Pannonia.

- Stilul său personal se manifestă deja la un stadiu de deplină maturitate în "Variaţii despre un dragon", scurt metraj de succes internaţional.

- A realizat 17 episoade din seria fabulelor de La Fontaine (comandate de o societate franceză).

- Mateiaş ţiscarul (1976) - primul lung metraj, inspirat de unul din personajele cele mai cunoscute ale basmelor ungureşti, care a avut un succes deosebit realizînd 2 milioane de spectatori.

- Vuk (1982) - premiu de autor acordat de Festivalul naţional de lung metraj, Pecs, 1982.

- Saffi.

DANSUL SCURT AL DRAGOSTEI
(Nedolghii taneţ liubvi)
producţie a studiourilor "Moldova-Film", 1988, versiune română
ecran normal, color, 8 acte, 2.183 m

scenariul: Andrei Strîmbeanu
regia: Ion Mija
imaginea: Andrei Solonaru
muzica: Tudor Chiriac

cu: Ion Ungureanu, Tatiana Taşkova, Dumitru Furnică, Angela Costaş, Ion Furnică, Veniamin Apostol, Dumitru Margine

Film muzica-coregrafic interpretat de membrii ansamblului folcloric "Plai".

Intr-un ansamblu de dansuri este angajat un tînăr foarte talentat, Ionică, de curînd întors din armată. Imediat după sosirea sa tînărul încearcă să se adapteze vieţii în colectiv, dar

discuţiile repetate cu conducătorul ansamblului, un reputat coregraf, asupra modului în care trebuie înţeles şi interpretat spiritului tradiţional al mişcărilor de dans, a rolului fiecărui dansator în cadrul ansamblului, sînt de natură să-l descurajeze pe noul venit. Înţelegînd că cerinţele conducătorului ansamblului care activează conform unei concepţii coregrafice stereotipe, lipsite de fantezie, anulează personalitatea creatoare a dansatorului cu imaginaţie şi dorinţă sinceră de afirmare, tînărul părăseşte ansamblul, întorcîndu-se în satul natal.

Filmografii

Ion Ungureanu: Cînd alături e un bărbat.

Paulina Teskova: Contrabandă la vamă; Duminica zbuciumată; Năfurelii personale.

Dumitru Marcine: Marianna.

FILM INTERZIS

DRĂCUSORUL DE SUB PARBRIZ
(Ciortik pod lobovim steklom)
producţie a studiourilor "Azerbaidjanfilm"
ecran normal, color, 9 acte, 2.420 m

scenariul: Asim Djalilov
regia: Oktai Mir-Kasimov
imaginea: Alesker Alekperov, Nizami Abbasov
muzica: Rafik Babaev

cu: Fahradin Manafov (Teimur), Larisa Halafova (Sona), Gasan Msmedov (Sabir), R. Balaev (Nazarov), G. Hani-Zade (Paşaev), Ia. Nuriev (Nazim-Zade), G. Ismailov (pescarul), R. Alieva (Leila), T. Tahirov (Sultancik), N. Azmamedov

Subiectul filmului a fost publicat în Buletinul informativ nr.2/1990 (p.24).

M A R T O R U L
(A Tanu)
producţie a studiourilor "Mafilm" din Ungaria, 1968
cinemascop, color, 108'

scenariul şi regia: Péter Bacsó
imaginea: János Zsombolyai
muzica: György Yukán

cu: Ferenc Kállai (József Pelikán), Lajos Öze (Virág), Zoltan Fábri (Zoltán Dániel), Béla Both (generalul Bastyan), Lili Monori (Gizi Pelikán), Georgette Metzradt, Róbert Ráthonyi, Károly Bicskei, László Vámos, Ida Yersényi, György Bálint, Pál Bánó, Tibor Fehér, József Iványi, Pál Jákó, György Kézdi

Acţiunea filmului se desfăşoară în timpul perioadei "cultului personalităţii".

Protagonistul, József Pelikán, paznic de dig, este un om obişnuit, dar cinstit şi sincer ataşat regimului. Simpatia sa profundă datează din epoca în care soarta l-a făcut să se ataşeze de comuniştii aflaţi în ilegalitate; în această perioadă l-a cunoscut pe Dániel Zoltán, devenit între timp ministru. In anii de teroare, Pelikán l-a salvat pe Zoltan de persecuţiile naziste, ascunzîndu-l în pivniţa casei sale.

După mulţi ani, în care nu s-au văzut, ministrul îi face o vizită lui Pelikán, cu ocazia unei partide de pescuit pe Dunăre.

Atmosfera cordială, plăcută dintre cei doi prieteni este brusc tulburată de o întîmplare neplăcută: doi miliţieni năvălesc în casa lui Pelikan, acuzîndu-l că a îngrijit şi sacrificat, ilegal, un porc în perioada de restricţii alimentare ce domneşte în ţară.

Indignat de aceste acuzaţii, ministrul îi ia apărarea prietenului său, dar printr-o răsturnare de situaţie tragi-comică, tot el îl "tradează" fără voia sa şi Pelikán ajunge la închisoare. Din acest moment, soarta sa atinge sferele iraţionalului, absurdului, impenetrabilului. Fără să înţeleagă de ce, Pelikán este eliberat, după ce a fost declarat nevinovat. Paznicul digului gîndeşte că prietenul său, ministrul a intervenit pentru el, dar toate încercările sale de a-l întîlni pentru a-i mulţumi sînt

zadarnice: Dániel pare să se fi volatilizat. După o scurtă perioadă de acalmie, o mașină neagră își face apariția în fața casei lui Pelikán, pentru a-l duce într-o vilă misterioasă, unde îl așteaptă un om, la fel de misterios, tovarășul Virág. Întîlnirea lor se soldează cu numirea lui Pelikán în tot felul de posturi importante: director al piscinii acoperite, al parcului de distracții - căruia îi schimbă numele din Parcul englez în Parcul veseliei -, director al institutului de cercetări pentru obținerea "primei portocale ungurești". Dar, comițînd gafă după gafă, Pelikán ajunge, după fiecare numire, la închisoare, de unde este eliberat cu regularitate de același Virág. Aceste îl tot pregătește în vederea unui important proiect, în interiorul căruia Pelikán urmează să aibă un rol foarte important. Peste un timp Virág îi dezvăluie proiectul: Pelikán va fi martorul principal în procesul politic montat cu tot fastul acuzatului Dániel Zoltán. Se pare însă că Pelikán nu poate fi modelat conform planurilor lui Virág. Intervin, pentru a salva proiectul minuțios întocmit de Virág, o echipă de actori, un psiholog și chiar un specialist în costume scenice. Dar orice efort rămîne fără rezultatul scontat. La proces, bunul simț, spiritul dreptății și remușcările îl fac să mărturisească adevărul. Drept urmare, este condamnat la moarte. Va fi din nou eliberat, dar de această dată de o întoarcere istorică pe care eroul n-o mai poate înțelege.

Ecouri din presă

Festivalul de la Cannes 1981

Rîsul purificator al lui Péter Bacsó

Cultul personalității nu rezistă umorului din "Martorul".

"Filmul "Martorul" care reprezintă Ungaria la Cannes, descrie universul proceselor trucate: József Pelikán, paznicul de dig, manipulat, devine împotriva voinței sale martorul principal într-un proces politic... Pentru că acest trecut este încă atît de apropiat Bacsó se apără de a fi dorit să facă un film comic. "Este un film serios" și, dacă seamănă cu o satiră, este pentru că eroul "se află într-o lume care pare ireală."

O trezire de conştiinţă.

"In personajul său Bacsó se străduieşte să "reprezinte procesul trezirii unei conştiinţe care se produce în spiritul sutelor de mii de membri de partid. Este o iluzie să gîndim că "cultul personalităţii" s-a sfîrşit odată cu moartea lui Stalin. Dar Istoria ne poate ajuta să descoperim drumul care duce spre o purificare politică şi care relevă mai ales "procesul intern de autopurificare a socialismului, pe probitatea umană şi pe morala interioară care este imposibil de manipulat."

... înainte de difuzarea criticului film se angajează o dezbatere între reprezentanţii Statului şi autorul filmului. Dezbaterea cu Péter Bacsó a durat 11 ani.

... "Sînt convins că prin rîs un popor se poate debarasa mai bine de crispările şi traumatismele sale. Rîsul este cu adevărat ucigător."

Jeanine Baron

La Croix, Paris, 2o.V.1981

"O satiră a stalinismului făcută în Ungaria în 1965.

... Are calitatea rară de a trata acea perioadă dură cu forţă satirică. Perioada respectivă a fost descrisă în cinematografia majorităţii ţărilor din blocul estic cu multă seriozitate.

"Martorul" este de departe cel mai bun film al regizorului Péter Bacsó. (El a spus că echipa şi creatorii au fost plătiţi pentru munca lor abia de curînd.)

... O parabolă politică satirică plină de haz care este la fel de proaspătă şi de îndrăzneaţă ca şi în '65."

Variety, 27 mai, 1981

"Invitîndu-ne personal la o proiecţie cu filmul său "Martorul", Bacsó ne explică cum a turnat acest film-maudit" (film blestemat), cu destule dificultăţi şi întreruperi, între anii 1965 şi 1969; imediat interzis ca urmare a invaziei Cehoslovaciei, filmul nu a fost proiectat decît în particular în decursul celor zece ani care au urmat, dar a fost foarte cerut în şcolile de partid şi de film şi scos, în sfîrşit, în premieră cu public în anul 1979, cu un succes enorm, fiind încă proiectat pe ecranele Budapestei.

Cineastul a publicat (după film, în 1980) un roman (intitulat "Martorul") care s-a epuizat în cîteva zile, deşi tirajul a fost de 5o.ooo exemplare."

Poziţif 242/mai 1981

Filmografii

Péter Bacsó: Prea tîrziu; A treia încercare; Insulta.

Ferenc Kállai: Scara în spirală; Dani; Duelul n-a avut loc; Cum stăm, tinere?; Domnişoara Barbă-Albastră; Păcat de benzină; Repulsie; Cu bărbaţii e altă poveste; Profesorul infernului; Vinovatul se află în casă; Eu sînt Jerome; Neînfricatul Gyula, vara şi iarna; Marele Krebsz; Misiunea sublocotenentului Sipos; Respiraţie liberă; Culise; Pianul în aer; Inspectorul şi fantoma; Frumoşi şi nebuni; Madona păgînă.

Lajos Öze: Neînfricatul Gyula, vara şi iarna; Pianul în aer; Imagini în oglindă; A cincea pecete; Kojak la Budapesta; Iluzii pierdute.

Zoltan Fábri (regizor): Întuneric în plină zi; Post-sezon; Caruselul; Prof. Hanibal; Draga Anna; Două reprize în iad; 2o de ore; Familia Tót; Fraza neterminată; Furnicarul; A cincea pecete; Întîlnirea lui Fábián Bálint.

Béla Both: Te sărut, mama.

Róbert Ráthonyi: Colonelul Redl.

József Iványi: La începutul timpurilor; Întîlnirea lui Fábian Bálint.

Scurtă fişă de creaţie

Péter Bacsó

- S-a născut în 1928 la Kosice (Cehoslovacia).

- A absolvit în 195o Institutul de Artă Dramatică şi Cinematografică.

- A lucrat ca dramaturg, scriind, printre altele, scenariile filmelor lui Zoltán Fábri "Dragă Anna" (Édes Anna) şi "Două reprize în iad" (Két félidő a pokolban).

- Conducătorul artistic al studioului "Dialog" (în 1982).

- A realizat filmele:

• In vară totul e simplu (1963)

- Bicicliști îndrăgostiți (1965)
- Vara pe munte (1967)
  premiul al doilea; premiul pentru scenariu; premiul tineretului la Festivalul internațional al filmului de la San Sebastian, 1968;
  premiul criticilor; premiul celui mai bun actor acordat lui László Mensáros la Festivalul internațional al filmului de la Acapulco, 1968
- Impușcătură în cap (1968)
- Martorul (1969)
  mențiunea Juriului ecumenic la Festivalul internațional al filmului de la Cannes, 1981
- Evaluarea (1970)
  premiul pentru cel mai bun actor acordat lui Sándor Oszter la Festivalul internațional al filmului de la Sanremo, 1972;
  Marele Premiu la Festivalul internațional al filmului de la Strasbourg, 1975
- Prezentul (1971)
  premiul al doilea și premiul FIPRESCI la Festivalul internațional al filmului de la Locarno, 1972;
  premiul "Laceno d'oro" la festivalul internațional al filmului de la Avellino, 1976
- Apă fierbinte pe chelie (1972)
  Marele Premiu la Festivalul internațional al filmului de la Taormina, 1973
- A treia încercare (1973)
  Marele Premiu la Festivalul internațional al filmului de la Sanremo, 1974
- Fete scânteietoare (1974)
- Lasă-mi barbal (1974)
- Un pian în aer (1976)
- Impușcătură de alarmă (1977)
- Electrocutare (1978)
- Cine vorbește de dragoste? (1978)
  premiul criticilor italieni la Festivalul internațional al filmului de la Taormina, 1980
- Suedezul căruia i s-a pierdut urma (1980)
  coproducție Ungaria-Suedia-R.F.G.
- Alaltăieri (1981)
- Ofensa (1982)

- Ca tematică, Péter Bacsó este preocupat de contradicţiile societăţii ungare de ieri şi de azi, pe care le prezintă fie dramatic, fie ironic şi grotesc.

- Aproape toate filmele sale sînt bazate pe scenarii originale, scrise de el însuşi, buna parte din ele fiind publicate în volum.

- Este artist emerit al Ungariei şi deţinător al premiului Béla Balázs.

FILM INTERZIS

NĂSCUŢI PENTRU A PIERDE
(The Born Losers)
producţie a studiourilor americane, 1967
(American International Picture)
color, 114'

scenariul: E. James Lloyd, Dolores Taglor
regia: T.C.Frank
imaginea: Gregory Sandor
muzica: Mike Curb

cu: Tom Laughlin, Elizabeth James, Jeremy Slate, William Wellman jr., Jane Russell

Un tînăr automobilist care a lovit, fără voie, motocicleta unui "blouson noir" (bluzoanele negre) din banda celor "născuţi pentru a pierde" este ciomăgit de membrii acestei bande, fără ca martorii oculari să îndrăznească să-l apere, temîndu-se de represalii. Doar Billy Jack, un metis de origină indiană, are curajul să înfrunte banda. Dar, puţin după aceea, este arestat de poliţie şi obligat să plătească o amendă considerabilă. Profund dezgustat de această nedreptate, Jack îşi făgăduieşte lui însuşi că nu se va mai amesteca niciodată în treburile altora.

O tînără, părăsită în voia sorţii de părinţii ei, face lungi plimbări pe motocicletă.

La un moment dat este şi ea capturată de respectiva bandă. Pretextînd că se duce să-şi caute drogurile în sacoşa de pe motocicleta sa, fata reuşeşte să fugă, nu înainte de a-şi lovi garda

corporală. Nu după multă vreme este din nou capturată şi ajunge la spital în tovărăşia altor tinere, care au fost şi ele violate de membrii temutei bande. Poliţia ar dori să le convingă pe aceste tinere să depună mărturie împotriva membrilor bandei, pentru că aceasta ar fi singura modalitate legală de a entama o procedură. Dar fiecare dintre ele este terorizată de banda care ameninţă cu moartea în caz de dezvăluire a adevărului. Pe de altă parte, poliţia este incapabilă de a asigura adevărata protecţie a martorelor şi problema rămîne de nerezolvat.

Billy Jack, îndrăgostit de Vicky, o tînără sechestrată de bluzoanele negre porneşte curajos în căutarea bandei pentru a-şi elibera iubita. Billy îl va ucide pe şeful bandei, cu un glonte între ochi şi într-un tîrziu apare şi poliţia care îi capturează pe teroriştii cu destulă dificultate.

Din păcate Billy este luat de unul din poliţişti drept bluzon negru şi ucis. Vicky însoţeşte îndurerată corpul neînsufleţit al iubitului ei.

Ecouri din presă

"Violenţa şi numărul mare de peripeţii al acestei pelicule realizate de actorul său principal (sub pseudonim) fac din acest film o operă-mărturie a societăţii americane (...); laşitatea locuitorilor, neputinţa notorie a forţelor de poliţie şi falsa justiţie a tribunalelor, colaborează fără să vrea la prelungirea acestui flagel social care sînt bandele de bluzoane negre în Statele Unite.

In afara curajului excepţional şi a vigorii cu care este tratată tema, acest film introduce mai mulţi noi veniţi de mare talent. Şi aceştia accentuează, prin naturaleţea şi puterea de convingere a jocului lor, forţa de mărturisire a acestei opere pasionante."

Fiches du Cinéma
nr.388/25.XII.1968

Filmografii

Jeremy Slate: 100 de dolari pentru şerif; Răfuiala.
Jane Russel: Misterioasa prăbuşire; Fiul feţei palide.

FILM INTERZIS

UN OM NUMIT CAL
(A man called horse)
producţie a studiourilor americane, 1969
(Cinema Center Films - United Artists)

scenariul: Jack De Witt
regia: Elliot Silverstein
muzica: Leonard Rosenman

cu: Richard Harris (John), Jean Gascon (Baptiste), Judith Anderson (Ursul Gri), Manu Tupou (Mînă Galbenă), Corinna Tsupci

O încercare a cinematografului american de a-şi plăti datoriile faţă de civilizaţia precolumbiană printr-o revaluare a triburilor de indieni Sioux, de la începutul secolului trecut, a tradiţiilor sociale şi etnografice, a confruntării între două culturi.

Faptul că triburile Sioux suferă tot felul de pierderi, fiind nevoite să-şi părăsească chiar vetrele sămeşeşti este atribuit doar alter triburi indiene rivale, nu şi albilor. Reprezentantul acestora, Sir John, capturat şi "numit cal" de către trib va trece de la oroare şi dezgust pentru costumele celor din jurul său, la o acceptare aproape inconştientă: din "cal" devine om în accepţiunea indiană; el învaţă să ucidă duşmani luîndu-le scalpul, să suporte durerea ritualului barbar de jertfă închinată zeului Soare, pînă ce cuvinte ca "Anglia" sau "libertate" îşi pierd pentru el orice semnificaţie. Spre deosebire de el, Baptiste, companionul său de aventuri, metis, moarte strigînd "sîntem liberi".

John sfîrşeşte prin a se identifica pentru totul cu indienii Sioux, nu numai structural, ci şi printr-o căsătorie, concepută întîi ca mijloc de depăşire a condiţiei de sclavie, transformată apoi în adevărata raţiune a vieţii sale.

Silverstein, prin eroul său John, opune astfel pseudo civilizaţiei occidentale, libertatea şi fericirea mitului lui Rousseau despre "bunul sălbatic".

Ecouri din presă

"O experienţă printre "sălbatici" este bucuria de a-i reda gustul de viaţă unui lord, aruncat de plictiseală în noul continent, în căutarea de senzaţii. Contactul cu o lume primitivă, necontaminată, dezvăluie componentele cele mai autentice ale firii umane: curajul, sensul onoarei, forţa... Silverstein a avut grijă să localizeze povestea într-o comunitate a piciorilor roşii care nu a cunoscut niciodată omul alb, încercînd să le restituie, mai ales prin intermediul ritualului, o mentalitate şi un mod de a trăi "[illegible]"... Exemplară secvenţa [illegible] satului de către războinici [illegible]; nu mai există [illegible] "[illegible]"; tribul rival are nevoie de femei şi de cai, [illegible] este pentru ei o necesitate."

Guido Fink
Cinema nuovo nr.204/1970

Filmografii

Elliot Silverstein: Cat Ballou.

Richard Harris: Viaţă sportivă; Eroii de la Telemark; Un om numit cal; Cromwell; Un om în sălbăticie; Misterul de pe Mary Deare; Tunurile din Navarone; Tercare pe "Britanic"; Călătoriile lui Gulliver.

VIAŢĂ AGRĂ
(La vita agra)
producţie a studiourilor italiene ("Film Napoleon, Roma"), 1964

scenariul: Sergio Amidei, Luciano Vincenzoni, Carlo Lizzani,
după romanul omonim al lui Luciano Bianciardi
regia: Carlo Lizzani
imaginea: Erico Menczer
muzica: Piero Piccioni

cu: Ugo Tognazzi (Luciano), Giovanna Ralli (Anna), Rossana Martini, Giampiero Albertini, Elio Crovetto, Paola Dapino, Pippo Starnazza, Augusto Bonardi, Maria Pia Arcangeli, Giuliana

Rivera, Misa Pesaro, Regina Dinelli, Elsa Asteggiano, Gianni Toncelli, Gianni De Luca, Pierangelo Priaro, Renato Terra, Antonio Bruno

Romanul care este la baza filmului, scris de Luciano Bianciardi, excelent traducător, colaborator al unei case editoriale milaneze, este povestea unui anarhist ce-şi vede ruinată vocaţia. Printr-un incident care a costat viaţa mai multor oameni, eroul, Luciano, jură să se răzbune fără milă pe grupul industriaşilor pe care îi consideră responsabili de dezastrul petrecut. In acest scop Luciano îşi părăseşte satul natal şi se transferă la Milano, hotărît să arunce în aer sediul societăţii incriminate. Dar civilizaţia de consum este mai puternică decît el şi nici n" are nevoia de a-i utiliza violenţa. Supus, condiţionat şi împovărat de necesităţile cotidiene şi de o carecare slăbiciune intelectuală, anarhistul Luciano va depune armele, va deveni un protestatar, dar oricum va fi considerat ca un instrument eficient şi disciplinat al noii lumi. Va deveni o simplă rotiţă care se învîrte fără a putea fi inclusă în mecanismul prea puternic al unei civilizaţii industriale a cărei menire este de a-l zdrobi pe orice opozant. In faptul că va traduce cărţi, în loc să se dedice unei alte activităţi aparent mai industrializate, constă iluzia lui Luciano de a se considera autonom. Protestează melancolic împotriva miracolului industrial, dar îşi îndeplineşte modestul său rol de a-l face să se afirme şi să se impună.

Ecouri din presă

"Schematismul evitat de Bianciardi înfloreşte, progresiv în film (...) care pierde mare parte din semnificaţia (romanului), devenind un filmuleţ unde sînt alternate lucruri reuşite cu altele mai puţin reuşite (...)

... sînt bine în rol Tognazzi şi Giovanna Ralli...

... In sine şi pentru sine filmul contează puţin; oferă însă unele indicii asupra filmelor ce s-ar putea face. Şi care, ne-am felicita dacă ar fi făcute în continuare. Cu speranţa de a ajunge la acel produs mediu care să poată însoţi, fără preţuri excesive, încasări rezonabile şi să fie într-un raport absolut modest dar gîndit cu societatea naţională şi problemele ei."

Paolo Valmarana
Bianco e nero nr.4-5/1964

Filmografie

Carlo Lizzani: Atenţiune! Banditii!; Cronica anilor săraci; Procesul de la Verona; Iubirea lui Graminia; Răzbunătorul; Torino negru; Ultimul act; Fontamara.

Ugo Tognazzi: Marşul asupra Romei; Iată de familie; O chestiune de onoare; Creola, ochi-ţi ard ca flacăra; Monştrii; Aurul Carbonarilor; Generalul doarme în picioare; In numele poporului italian; Acest fel de dragoste; Pentru un pumn de bancnote.

Giovanna Ralli: Blana de vizon; Generalul de la Rovere; Povestiri din Roma; Bigamul; Era noapte la Roma.

Nota redactiei: Aceste filme din ţările capitaliste au fost interzise ca urmare a "tezelor" de la Mangalia din anul 1971 şi, deşi fuseseră pregătite în vederea difuzării, acest lucru a fost posibil abia în martie 1990.

DOCUMENTAR

PREZENȚE ROMÂNEȘTI LA FESTIVALURILE INTERNAȚIONALE ALE FILMULUI DIN LUNA MARTIE 1990

1. La Festivalul internațional al filmului de autor de la Sanremo (Italia) desfășurat în perioada 26 martie - 2 aprilie, a fost invitat de către organizatorii festivalului filmul "Hanul dintre dealuri" și regizoarea sa, Cristiana Nicolae.

2. La Festivalul internațional al filmului de animație de la Stuttgart (R.F.G.) care a avut loc între 16-21 martie a fost prezentat filmul "Cît de cît" (regia Zeno Bogdănescu).

3. La Festivalul internațional al filmului de la Estoril (Portugalia) desfășurat între 19-25 martie, a fost invitat de către organizatorii festivalului filmul "Se întorc păsările călătoare" și regizorul său, Geo Saizescu.

Actrița Tamara Crețulescu a fost desemnată membră în juriu.

4. La Festivalul internațional al filmului de scurt metraj de la Tampere (Finlanda), din perioada 7-11 martie, s-a prezentat "Fiind băiet, păduri cutreieram". În delegație: Ion Manea, regizorul filmului.

FILMELE NOMINALIZATE PENTRU CELE MAI IMPORTANTE PREMII OSCAR 1990

Cel mai bun film

- Născut la 4 iulie (Born on the 4th of July) - 8 nominalizări
- Societatea poeților morți (Dead Poet's Society) - 4 nominalizări
- Călătorind cu Miss Daisy (Driving Miss Daisy) - 9 nominalizări
- Tărîmul viselor (Field of Dreams)
- Piciorul meu stîng (My Left Foot) - 5 nominalizări

Cel mai bun regizor

- Oliver Stone (Născut la 4 iulie)
- Woody Allen (Crimes and Misdemeanors - Delicte și infracțiuni)

- Peter Weir (Societatea poeţilor morţi)
- Kenneth Branagh (Henry V)
- Jim Sheridan (Piciorul meu stîng)

Cel mai bun actor

- Kennet Branagh (Henry V)
- Tom Cruise (Născut la 4 iulie)
- Daniel Day Lewis (Piciorul meu stîng)
- Morgan Freeman (Călătorind cu Miss Daisy)
- Robin Williams (Societatea poeţilor morţi)

Cea mai bună actriţă

- Isabelle Adjani (Camille Claudel)
- Pauline Collins (Shirley Valentine)
- Jessica Lange (Cutia muzicală - The Music Box)
- Michele Pfeiffer (Nemaipomeniţii fraţi Baker - The Fabulous Baker Boys)
- Jessica Tandy (Călătorind cu Miss Daisy)

Cel mai bun film străin al anului

- Camille Claudel - Franţa
- Nuova Cinema Paradiso (Noul cinematograf Paradis) - Italia
- Jesus of Montreal (Isus din Montreal) - Canada
- Santiago, The Story of His Life (Santiago, Istoria vieţii sale) - Puerto Rico
- Waltzing Regitze - Danemarca

PREMIILE FESTIVALULUI DE LA BERLIN - 1990

- Premiul Jubiliar - Oliver Stone pentru "Născut la 4 iulie" (Born on the 4th of July) - S.U.A.
- Ursul de aur - "Cutia muzicală" (The Music Box) de C. Costa Gavras - S.U.A.
- "Rîndunelele pe sîrmă" (Skrivanci Na Nitich) de Jiri Menzel - Cehoslovacia
- Premiul Special - Kira Muratova pentru "Sindrom astenic" (Asteniceskij Sindrom) - U.R.S.S.

- Ursul de argint - "Ieşirea" (Coming Out) de Heiner Carow - R.D.G.
- "Zăpada neagră" (Beng Min Nian) de Xie Fei - R.P.China

- Ursul de argint pentru cel mai bun actor - Iain Glen - "Ţipăt tăcut" (Silent Screem) - regia David Hayman - Anglia

- Ursul de argint pentru cel mai bun cuplu actoricesc - Jessica Tandy şi Morgan Freeman - "Călătorind cu Miss Daisy" - de Bruce Beresford - S.U.A.

- Ursul de argint pentru cea mai bună regie - Michael Verhoeven pentru "Fata cea rea" (Das Schreckliche Mädchen) - R.F.G.

- Premiul Alfred Bauer şi Premiul FIPRESCI - "Gardianul" (Keraul) de Aleksandr Rogoşkin - U.R.S.S.

NOUTĂŢI DIN LUMEA FILMULUI

* Din calculele efectuate la New-York s-a constatat că încasările cinematografice ale anului 1990, pînă la mijlocul lunii februarie sînt inferioare anului 1989.

* In Franţa a luat fiinţa "Uniunea franceză a filmului pentru copii şi tineret". Obiectul şi scopul acestei uniuni este acela de a promova şi favoriza cultura cinematografică şi audiovizuală pentru copii şi tineret mai ales ca mijloc de informare, documentare, de editare, de producţie, ca şi pentru schimburi la nivel naţional şi internaţional. Societatea e susţinută de Ministerul Culturii şi Comunicării, Secretariatul de stat al tineretului, sporturilor şi Ministerul Afacerilor externe.

* Zvonurile despre "iminenta" vînzare a studiourilor Mafilm sau a unei părţi a acestora, sînt exagerate, a declarat Zsolt Kézdi-Kovacs - unul din liderii Magyar filmului. Este adevărat, arată Kovacs, că studiourile Mafilm necesită urgent mai mulţi clienţi şi surse de finanţare din vest. In ultimul an Mafilm a bătut toate recordurile aducînd peste 10.000.000 $ prin prestaţiile de servicii. Studiul urmează a fi împărţit în două companii separate 1. Mafilm Europa - cu sediul la Budapesta şi 2. Mafilm

France - cu sediul la Paris. Cele două organisme vor opera ca agenţi ai companiei de bază.

* Dacă va găsi banii necesari, actriţa americană Jessica Lange ("All that jazz" - "...Şi toată nebunia", "Frances", "Postman rings twice" - "Poştaşul sună întotdeauna de două ori") intenţionează să regizeze un film avînd un scenariu realizat de ea după romanul "Machine Dreams" - "Maşina visurilor" de Jane Anne Philips - un "family story" - metaforă a vieţii familiei americane. Intr-o conferinţă de presă actriţa declara: "Se petrece ceva îngrijorător în industria filmului. Regizorul nu mai este autorul; el e doar aranjorul filmului care e apoi prezentat unei audienţe selectate care-şi scrie comentariile. Apoi foarte repede, toată această lume anonimă îşi impune punctul de vedere iar filmul devine un mişmaş total. Eu în nici un caz nu intenţionez să las un grup de oameni anonimi să fie criticii filmului meu".

* Regizorul italian Dino Risi va realiza la Paris un film despre ultimele zile din viaţa lui Napoleon.

* Un remake după filmul expresionist german "M" de Fritz Lang va fi realizat de francezul Claude Chabrol.

* Alberto Sordi şi Laura Antonelli sînt protagoniştii noii versiuni cinematografice - adaptare liberă - după "Avarul" de Molière. Regia filmului e semnată de Tonino Cervi iar imaginea de Armando Nannuzzi.

* Giuseppe Tornatore va regiza noua coproducţie Franţa-Italia - "Stanno tutti bene" ("Sîntem bine sănătoşi"), al cărui erou principal - un pensionar sicilian - e interpretat de Marcello Mastroiani.

* Oliver Stone ("Platoon" - "Plutonul" şi "Born on the 4th of July" - "Născut la patru iulie") va realiza în curînd filmul "The Doors" inspirat din viaţa lui Jim Morrison.

* Cu un buget de 60 milioane de dolari regizorul Paul Verhoeven va regiza un film inspirat din istoria cuceririi Mexicului şi intitulat "Cortez". Filmul va depăşi cu mult cele mai costisitoare filme ale ultimilor ani.

* Premiul Henry Ginet acordat unei cărţi consacrate filmului de artă a fost decernat cărţii scrise între 1983-1986 de Andrei Tarkovski - "Le temp scellé" - "Timpul pecetluit".

* Alain Delon şi Patrick Dupou sînt interpreţii principali ai filmului "Dancing Machine". Un film de suspans derulat în lumea

dansului.

* La sfîrşitul anului 19[illegible] - regizorul Yves Boisset va începe filmările la "Caraïbes", [illegible] film inspirat din revolta sclavilor din Martinica la sfîrşitul secolului 18.

* Actorul Tom Hulce intenţionează să înveţe limba rusă pentru a interpreta mai bine rolul său din filmul "The Inner Circle" ("Cercul interior") pe care Andrei Koncealovski urmează să-l realizeze la Moscova.

* Claudia Cardinale e din nou în Italia pentru [illegible] de Bruno Cremer şi Vittoria [illegible] participe la realizarea filmului "Atto di dolore" - "A[illegible] regia soţului său, regizorul Pasquale Squitieri.

* In primul său film realizat ca... regizoare, actriţa Monica Vitti va interpreta rolul unei traducătoare de vîrstă mijlocie. Alături de ea, în această comedie sentimentală (ca majoritatea filmelor din cariera lui Monica Vitti) mai apar Elliot Gould şi Catherine Spaak.

DEZIDERATELE CINEMATOGRAFIEI SOVIETICE

Cinematografia sovietică trăieşte în prezent o perioadă extrem de importantă. E o perioadă de reînnoire şi reorganizare fundamentală, de extensie considerabilă a gamei de stiluri şi genuri. Procesul reflectă climatul social şi politic din U.R.S.S. Dintre toate artele cinematografia a reacţionat cel mai energic în scopul lărgirii democraţiei şi transparenţei în viaţa socială, a exigenţelor reale potrivit cărora opinia publică se impune în artă.

Filmul, datorită faptului că este cea mai populară dintre arte, datorită mijloacelor de care dispune azi, este legat într-o manieră foarte strînsă, foarte imediată de viaţa cotidiană a milioanelor de oameni.

Avem nevoie de filme care să schimbe mentalitatea socială.

Filmul este nu numai o oglindă, dar în acelaşi timp un participant activ la viaţa socială.

In ce constă restructurarea cinematografiei:

1. crearea de condiţii pentru producţie de filme de valoare

artistică şi de importanţă socială certă;
2. democratizarea gestiunii producţiei fără autonomia studiourilor de producţie, a consiliilor lor artistice, a echipelor de filmare;
3. punerea în valoare a resurselor de creaţie, a căutărilor artistice, a talentelor, favorizîndu-le munca creatoare.

SĂPTĂMÎNA ŞI RETROSPECTIVA FILMULUI ITALIAN LA BUCUREŞTI

In perioada 17-23 martie 1990, sub auspiciile Ministerului Culturii din România şi a Ministerului de Externe al Italiei, Ente Autonomo Gestione Cinema din Roma, Ambasada Italiei la Bucureşti şi Româniafilm, au organizat, la cinema Patria:

Săptămîna filmului italian

"Tendinţe noi în cinematografia italiană" ce a cuprins în program: "Vocea lunii" (r. Federico Fellini) - film ce a inaugurat prin spectacolul de gală din 16 martie Săptămîna filmului italian -; "Să sperăm că va fi fetiţă" (r. Mario Monicelli); "Doar paradisul e de vină" (r. Francesco Nuti); "Francesco" (r. Liliana Cavani); "Nu ne rămîne decît să plîngem" (r. Massimo Troisi şi Roberto Benigni); "Poveste cu băieţi şi fete" (r. Pupi Avati); "Familia" (r. Ettore Scola) şi la cinema Studio:

Retrospectiva filmului italian

"Film şi literatură"

care a inclus filmele: "Grădina Finzi Contini" (r. Vittorio de Sica); "Deşertul tătarilor" (r. Valerio Zurlini); "Conformistul" (r. Bernardo Bertolucci); "Un burghez mărunt, mărunt" (r. Mauro Bolognini); "O încurcătură blestemată" (r. Pietro Germi) şi "Senso" (r. Luchino Visconti).

BIBLIOTECA „ASTRA" SIBIU

ROMÂNIAFILM

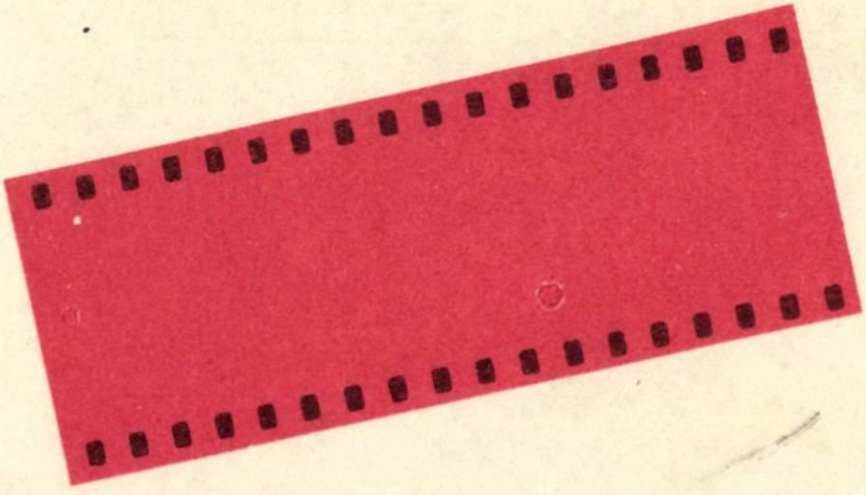

I 28871

Biblioteca Astra

- IUL. 2005

48352

CENTRALA ROMÂNIAFILM

BULETIN INFORMATIV

nr. 4 anul 1990

FILME NOI

UZ INTERN

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

DIRECȚIA REȚELEI CINEMATOGRAFICE
ȘI DIFUZĂRII FILMELOR
Serviciul Difuzării
- Biroul de Presă -
București, str. Julius Fucik nr.25
Tel.: 11.01.91

FILMUL ROMÂNESC

Cod		Pag.
86.1.135.1	Drumeț în calea lupilor	3
88.1.117.1	Liliacul înfloreşte a doua oară	5
87.1.115.1	Taina jocului de cuburi	8
	Ziua cea mai scurtă	10
	Filme de desen animat	11

FILME STRĂINE

	Bariera (Spania)	12
89.1.549.2	Calvarul lui Pestalozzi (R.D.G.-R.F.G.)	13
87.1.592.2	Garajul (U.R.S.S.)	15
88.1.575.2	Intîmplările lui Bom (R.S.V.)	16
	Micuța Vera (U.R.S.S.)	16
86.1.555.2	Prima dragoste (Ungaria)	27
	Profesor doctor Tersilli medic primar la "Villa Celeste" (Italia)	27
	Și vrabia e o pasăre (Ungaria)	30
89.1.542.2	Viktoria (Lituania)	33

DOCUMENTAR

Prezențe românești la festivalurile internaționale ale filmului în luna aprilie 1990; primul premiu internațional pentru un film românesc în 1990 35

Premiile Oscar 1990 - decernate de Academia Americană de Cinema 36

Primele Premii Oscar... sovietice 37

Pag.

Nina Ruslanova, prima deţinătoare a Oscar-ului sovietic pentru cel mai bun rol feminin, în interviu simultan cu Cindy Adams de la "New York Post" şi Aleksandr Kiseliov, corespondentul de la "Film Soviétique" 38
Premiile "Constelaţia - 89" 41
Premiile Nastro d'argento 1990 42
Premiul reginei Angliei 43
Iniţiativa cinematografică americano-sovietică IAS/ASFI 43
Cine va fi în fruntea Uniunii Cineaştilor din U.R.S.S. ? 44
Invitaţii în sălile de cinema 45
La cererea dumneavoastră 46

Redactorii acestui număr:

Manuela Miga (film românesc)
Puica Podeanu (prezenţe româneşti la festivalurile internaţionale)
Luminiţa Comşa (Premiile Oscar şi Nastro d'argento 1990, Premiul reginei Angliei)
Iosefina Stelli (film străin şi rubrica documentar)-redactor coordonator

Nr. 4/1990

DRUMEŢ ÎN CALEA LUPILOR
un film de Constantin Vaeni
producţie a Casei de filme 5
ecran normal, color, 12 acte, 2.957 m, 108'

regia: Constantin Vaeni
imaginea şi camera: Vlad Păunescu
muzica: Cornelia Tăutu
decorurile: Lucian Nicolau
costumele: Oana Tofan
machiajul şi perucheria: Florica Vaeni
montajul: Ileana Puzdreac

cu: Valentin Teodosiu (Nicolae Iorga), George Alexandru (Vioreanu), Dragoş Păslaru (Horia Sima), Mihai Dinvale (Boeru), Mariana Buruiană (Delia), Lucia Mureşan (Ecaterina Iorga), Petre Moraru (Tucan), Constantin Bărbulescu (Iacobuţă), Bujor Macrin (Dacu), Ştefan Iordache (Rioşanu), Mitică Popescu (Poştaşul Tomiţă), Lamia Beligan (Alina Iorga), Gheorghe Şimonca (Carol al II-lea)

Film istoric, film document avînd ca erou pe marele cărturar şi istoric al neamului, Nicolae Iorga.

Sînt urmărite evenimentele politico-sociale din ultimele luni de viaţă ale profesorului, situate în vara şi toamna anului 1940.

După începutul celui de-al doilea război mondial, Iorga, în calitatea sa de istoric, profesor şi om politic, a continuat să demaşte cu vehemenţă, în mod public - prin conferinţe, la radio şi în presă - ascensiunea lui Hitler şi pericolul pe care-l reprezenta fascismul pentru România. Garda de fier îşi intensifică acţiunile teroriste şi de intimidare întreprinse împotriva tuturor adversarilor ei, mai ales împotriva lui Iorga, considerat de legionari ca inamicul public numărul 1, în special după instaurarea dictaturii militaro-gardiste de la 6 septembrie 1940.

O bandă din elita legionară, "echipa morţii nr. ..." a fost pregătită anume pentru a-l suprima, evenimentul survenind la sfîrşitul lui noiembrie, cînd Iorga se afla la Sinaia. Este ridicat de acasă în după-amiaza zilei de 27 noiembrie 1940 şi

asasinat aproape de miezul nopţii la marginea unei păduri, în apropierea Ploieştiului.

Filmul, vehement act de acuzare, demască o dictatură şi mijloacele sale specifice - totalitarismul, teroarea şi crima politică - prin care s-a înfricoşat şi destabilizat întreaga ţară, împingînd-o "pe marginea prăpastiei".

Marele istoric şi cărturar român, patriot cu înalt simţ umanitar, istoric şi vizionar, Nicolae Iorga, prin jertfa sa, s-a pus de strajă ţării cu întreaga fiinţă şi întregul său cuget clar, ca un "drumeţ" în calea "lupilor".

Filmografii

Constantin Vaeni: Zidul (Marele Premiu la Festivalul filmului politic, Bruxelles, 1978); Buzduganul cu trei peceţi; Vacanţă tragică; Teatrul cel Mare; Ancheta; Campionii; Imposibila iubire (Premiul pentru regie "Laceno d'oro", la Festivalul filmului de avangardă, Avellino, 1984); Acasă.

Valentin Teodosiu: Aurel Vlaicu; Blestemul pământului - Blestemul iubirii; Lişca; Imposibila iubire; Acasă; Sania albastră.

George Alexandru: Noi, cei din linia întîi; Rezervă la start; Mircea.

Dragoş Pâslaru: O lacrimă de fată; Pruncul, petrolul şi ardelenii; Secvenţe; Ochi de urs (Premiul pentru cel mai bun actor la Festivalul internaţional al filmului, Santorin, 1986); Să mori rănit din dragoste de viaţă; Singur de cart; Cantonul părăsit; Umbrele soarelui.

Mariana Buruiană: Patima; Ţapinarii; Sfîrşitul nopţii; Melodii la Costineşti; Să mori rănit din dragoste de viaţă; Figuranţii; Hanul dintre dealuri.

Lucia Mureşan: Gioconda fără surîs; Serata; Intoarcerea lui Vodă Lăpuşneanu; Liniştea din adîncuri; A doua variantă.

Constantin Bărbulescu: Piraţii din Pacific; Insula Comorilor; Vlad Ţepeş; Orgolii; Trandafirul galben.

Bujor Macrin: Acasă; Cei care plătesc cu viaţa.

Iordache Ştefan: Străinul; Gaudeamus igitur; Un film cu o fată fermecătoare; Calea Victoriei; Proprietarii; Ediţie specială; Doctorul Poenaru; Bună seara, Irina; Bietul Ioanide;

Inghiţitorul de săbii; Pruncul, petrolul şi ardelenii; Intoarce-te şi mai priveşte o dată; Concurs; Glissando; Ziua Z; Ciuleandra; Clipa de răgaz; Ultimul asalt; Noiembrie, ultimul bal; Cei care plătesc cu viaţa.

Mitică Popescu: Zidul; Mere roşii; Tănase Scatiu; Mînia; Doctorul Poenaru; Gustul şi culoarea fericirii; Clipa; Non-Stop; Vacanţă tragică; Vînătoarea de vulpi; Saltimbancii; Un saltimbanc la Polul Nord; Intoarce-te şi mai priveşte o dată; De patru ori: Start!; Emisia continuă; Fapt divers; Căsătorie cu repetiţie; Banul de aur; Moromeţii; Secretul armei... secrete; Un studio în căutarea unei vedete.

Gheorghe Şimonca: Actorul şi sălbaticii; Zbor planat; Destinaţia Mahmudia; Comoara; Pădurea nebună; Imposibila iubire.

LILIACUL ÎNFLOREŞTE A DOUA OARĂ
producţie a Casei de filme Unu
ecran normal, color, 11 acte, 2.363 m, 86'

scenariul: Sorin Holban
regia: Cristina Nichituş
imaginea: Basarab Smărăndescu
muzica: Dan Ardelean
versurile: Flavia Buref
decorurile: arh. Cristian Niculescu
costumele: Mioara Trandafira
coloana sonoră: ing. Tiberiu Borcoman
montajul: Mircea Ciocâltei

cu: Emilia Popescu (Dana), Adrian Titieni (Dragoş), Mircea Bucur (Fănuş), Nineta Gusti (Bunica), Ion Besoiu (Bunicul), Rodica Mandache (Axinia), Adriana Piteşteanu (Carolina), Mihai Dinvale (Dinu), Rodica Sanda Ţuţuianu (Eliza), Ştefan Sileanu (Alexandru), Ţora Vasilescu (Mioara Viziru), Costel Constantin (Xenofonte), Coca Bnescu (Coca), Dorina Done (Dorina)

Un film de dragoste dublat de un film de atmosferă.

Dana, o tînără profesoară şi-a pierdut soţul într-un accident de maşină.

Fiul ei, Fănuş, un copil de 4-5 ani, şi-l doreşte ca tată pe Dragoş, un tînăr care încearcă să le dăruiască amîndurora afecţiunea şi sprijinul său. El trebuie să lupte împotriva reticenţelor şi tenerilor Danei, atmosferei de la şcoala din care nu lipsesc micile intrigi şi bîrfe şi trebuie să se facă acceptat de către familia Danei, compusă din două mătuşi (care au jucat rolul de mamă), bunică - adevărata stăpînă a casei - şi bunic. Dana este chinuită de teama de singurătate - singurătate de care au avut parte mătuşile ei, victime ale unor nefericite poveşti de dragoste -, de obligaţiile pe care le are faţă de Fănuş şi faţă de rudele ei. In final, Dana se va hotărî să se căsătorească cu Dragoş spre mulţumirea lui Fănuş şi a Axiniei, mătuşa ei.

Filmografie

Cristina Nichituş: Pădurea de fagi.

Emilia Popescu: In fiecare zi mi-e dor de tine.

Adrian Titieni: Pas la doi; Luminile din larg; Expediţia.

Nineta Gusti: Doi vecini; Avalanşa; Telegrame; Un surîs în plină vară; Doi băieţi ca ploaia caldă; Puterea şi Adevărul; Astă seară dansăm în familie; Paraşutiştii; Rîul care urcă muntele; De dragul tău, Anca; Singur de cart.

Ion Besoiu: Setea; Partea ta de vină; Tudor; Furtuna; Neamul Şoimăreştilor; Cartierul veseliei; Răscoala; Camera albă; Şah la rege; Haiducii; Fantomele se grăbesc; Mihai Viteazul; B.D. în alertă; Printre colinele verzi; Asediul; Puterea şi Adevărul; Atunci i-am condamnat pe toţi la moarte; Săgeata căpitanului Ion; Bariera; Ultimul cartuş; Viforniţa; Păcală; Un comisar acuză; Agentul straniu; Actorul şi sălbaticii; Muşchetarul român; Impuşcături sub clar de lună; Rătăcire; Revanşa; Cian[illegible] şi... picătura de ploaie; Mihail, cîine de circ; Blestemul pămîntului - Blestemul iubirii; Ultima noapte de dragoste; Clipa; Drumul oaselor; Capcana mercenarilor; Şantaj; Duelul; Ana şi "hoţul"; Un echipaj pentru Singapore; Pădurea nebună; Convoiul; Viraj periculos; Mult mai de preţ e iubirea; Căruţa cu mere; Misterele Bucureştilor; Fructe de pădure; Horea; Ziua Z; Masca de argint; Sper să ne mai vedem; Racolarea; Colierul de

turcoaze; Noi, cei din linia întîi; Toate pînzele sus; Totul se plăteşte; Secretul lui Nemesis; Iacob; François Villon.

Rodica Mandache: De bună voie şi nesilit de nimeni; Buletin de Bucureşti; De dragul tău, Anca; Căsătorie cu repetiţie; Recital în grădina cu pitici; Nişte băieţi grozavi; De ce are vulpea coadă.

Ştefan Sileanu: Cîntecele mării; Prin cenuşa imper[illegible]ui; Buzduganul cu trei peceţi; Vlad Ţepeş; Stop cadru la masă; ...Am fost şaisprezece; Labirintul; Punga cu libelule; Un echipaj pentru Singapore; Intîlnirea; Vreau să ştiu de ce am aripi; Scopul şi mijloacele; Raliul; Adela; Clipa de răgaz; Bătălia din umbră; Duminică în familie.

Tora Vasilescu: Cursa; Gloria nu cîntă; Avaria; Cine mă strigă?; Proba de microfon; Croaziera; Cine iubeşte şi lasă; Imposibila iubire (Premiul pentru interpretare feminină la Festivalul filmului de avangardă, Avellino, 1984); Să mori rănit din dragoste de viaţă; Glissando; Sosesc păsările călătoare; Marele premiu; Racolarea; Primăvara bobocilor; Cuibul de viespi; Pădurea de fagi; Nelu.

Costel Constantin: Porţile albastre ale oraşului; Ultima noapte a singurătăţii; Tănase Scatiu; Ediţie specială; Drumuri în cumpănă; Reţeaua S; Blestemul pămîntului - Blestemul iubirii; Intoarcere la dragostea dintîi; Ana şi "hoţul"; Liniştea din adîncuri; Semnul şarpelui; Cine iubeşte şi lasă; Convoiul; Buletin de Bucureşti; Misterul Bucureştilor; O lebădă, iarna; Căsătorie cu repetiţie; Amurgul fîntînilor; Păstrează-mă doar pentru tine.

Dorina Done: Drumuri în cumpănă.

TAINA JOCULUI DE CUBURI
producţie a Casei de filme 5
ecran normal, color, 8 acte, 2.178 m, 79'

scenariul: Flavia Bureț
regia: Gheorghe Naghi
imaginea: Adrian Drăguşin
muzica: Laurenţiu Profeta şi George Natsis
decorurile şi costumele: arh. Duduş Mircea Neagu
montajul: Viorica Petrovici

cu: Andrei Niculescu (Răducu), Cristina Deleanu (Educatoarea), Mihai Mereuţă (Bunicul), Monica Ghiuţă (Bunica), Marioara Sterian (Mama), Paul Chiribuţă (Tatăl), Ana Maria Zotta (Măriuţa), Mihai Ilie (Şerban), Ioana Filip (Cocuţa), Şani Silva (Silvia), Bianca Brad (Anca), Lăcrămioara Martin (Lăcrămioara), Monica Bota (Monica), Mihnea Anastasia (Matei), Matei Szabo (Georgică), Antonius Stoiculescu (Ionel)

Film pentru copii, incursiune in lumea vrăjită a pădurii.

Răducu, un băieţel de şase ani, se duce în fiecare vară la bunicul său. Acesta este pădurar şi locuieşte la poalele munţilor, la marginea pădurii. Răducu se întîlneşte cu animalele pădurii - veveriţe, căprioare, arici. Prietenii săi nedespărţiţi sînt Laur, cîinele şi calul Vifor, cu coama de mătase. Frumuseţile naturii sînt copleşitoare, iar Răducu le îndrăgeşte cu toată puritatea sufletului său, dar el trebuie să se întoarcă la Bucureşti şi despărţirea e foarte grea. Răducu începe să meargă la grădiniţă; la început, el se simte stingher şi tînjeşte după prietenii săi, dar treptat se împrieteneşte cu colegii săi de la grădiniţă şi înţelege că jocul de cuburi ascunde o taină. Jucăriile - broscuţa Oac, ursuleţul şi roboţelul - îl ajută să descopere taina jocului de cuburi.

Micii săi prieteni, Măriuţa şi Şerban, îl ajută să pregătească mamei o frumoasă surpriză de ziua ei.

Dacă vreţi să aflaţi taina jocului de cuburi, lăsaţi-l pe Răducu să v-o dezvăluie.

Filmografii

Gheorghe Naghi: Două lozuri (cu A. Mihelеş); D-ale carnavalului (cu A. Mihelеş); Telegrame (cu A. Mihelеş); Bădăranii (cu Sică Alexandrescu); Globul de cristal; Lumină de iulie; Vremea zăpezilor; Cine va deschide uşa (Menţiune specială a juriului pentru regie la Festivalul filmelor pentru tineret, Teheran, 1967); Doi bărbaţi pentru o moarte; Aventurile lui Babuşcă (cu Geta Tarnavschi); Elixirul tinereţii; Alarmă în Deltă (Diplomă de onoare la Festivalul internaţional al filmului; Gotwaldov, 1979); Ciocolată cu alune; Dumbrava minunată (Premiul pentru cel mai bun basm cinematografic la Festivalul internaţional al filmului, Moscova, 1981; Diplomă de onoare la Festivalul filmului pentru copii şi tineret, Gijon, 1981; Premiul I Steaua Ecuadorului la Festivalul internaţional al filmului, Quito, 1985); Fiul munţilor; Acţiunea Zuzuc (Medalia de argint "Tabuleiro" la Festivalul internaţional al filmului pentru copii şi tineret, Tomar, 1984; Distincţia Ministerului educaţiei şi culturii "Bes" la Festivalul internaţional al filmului, Cairo, 1989); Egreta de fildeş.

Cristina Deleanu: Destine romantice; Orgolii; Un petic de cer; Acţiunea Zuzuc; Scopul şi mijloacele; Zbor periculos; Liceenii; Anotimpul iubirii; Extemporal la dirigenţie.

Mihai Mereuţă: Erupţia; Secretul cifrului; Cînd primăvara e fierbinte; Codin; Vremea zăpezilor; ...Apoi s-a născut legenda; Facerea lumii; Fraţii; Aventurile lui Babuşcă; Proprietarii; Păcală; Un zîmbet pentru mai tîrziu; Pe aici nu se trece; Osînda; Misterul lui Herodot; Revoltă în cosmos (R.D.G.); Mînia; Ecaterina Teodoroiu; Totul pentru fotbal; Al patrulea stol; Vacanţă tragică; Ultima frontieră a morţii; Ora zero; Iancu Jianu zapciul; Iancu Jianu haiducul; Am o idee; Rămîn cu tine; Trandafirul galben; Mere roşii; Pădurea nebună; Masca de argint; Liceenii; Un studio în căutarea unei vedete.

Monica Ghiuţă: Vremea zăpezilor; Subteranul; Doi bărbaţi pentru o moarte; Decolarea; Toamna bobocilor; Dincolo de pod; Iarna bobocilor; Totul pentru fotbal; Ciocolată cu alune; Luchian.

Marioara Sterian: Cine mă strigă?; Singur printre prieteni; Fata morgana; Iancu Jianu zapciul; Iancu Jianu haiducul; Pe malul stîng al Dunării albastre; Acţiunea Zuzuc; Acordaţi

circumstanţe atenuante?; Punct... şi de la capăt.
Paul Chiribută: Fiul munţilor; Lişca.

ZIUA CEA MAI SCURTĂ
producţie a Studioului "Alexandru Sahia"
n normal, color, 10 acte, 2.600 m, 95'

scenariul şi regia: Ştefan Gladin
imaginea: Traian Popescu - Ştefan Gladin
muzica: Radu Zamfirescu
montajul: Elisabeta Zamfirescu

Ziua cea mai scurtă este 22 decembrie 1989 - solstiţiul de iarnă în acel an, este ziua în care Nicolae Ceauşescu a părăsit puterea de stat în urma "Nu"-ului hotărît al întregului popor român.

Filmul reconstituie itinerariul fugii cuplului prezidenţial de pe sediul fostului Comitet Central pînă în momentele finale ale judecării procesului şi executării sentinţei petrecute în unitatea militară din Tîrgovişte. Cu aceiaşi oameni, cu acelaşi elicopter şi aceleaşi maşini, în aceleaşi locuri, aparatul de filmat îşi propune să pătrundă în detaliile evenimentelor ultimului drum al dictatorilor, aşa cum l-au văzut ei, cît şi martorii direcţi ai periplului.

Filmografii

Ştefan Gladin - a realizat imaginea la peste 150 de filme documentare. Ca regizor a debutat în anul 1983 cu filmul "Un om pentru un sat" - film premiat de ACIN cu Premiul pentru film de artă şi filmul "In căutarea auzului pierdut". A obţinut premii pentru imagine la diverse concursuri naţionale de profil cu filme ca: "18 ani - Stop cadru"; "Aritmetică realistă la Seini" etc.

Traian Popescu - este absolvent I.A.T.C. imagine film şi TV în 1987. A realizat imaginea a peste 50 de filme documentare de scurt metraj. Participă la realizarea imaginii în calitate de secund la filmele de lung metraj "Martori dispăruţi" (1987) şi "Aurul alb". Premiul de imagine la Festivalul filmului studenţesc (1987) cu filmul "Hotel de Souvenir".

Filme de desen animat

STUDIU - VIAŢA UNUI CAL
color, 1 act, 247 m, 9'

scenariul: Gheorghe Pituţ
animaţia, grafica, regia: Constantin Păun
imaginea: Anca Barbu
muzica: Călin Ioachimescu

Filmul este povestea vieţii unui cal de curse, mare campion. Este o vedetă admirată, fotografiată, ce apare pe ecranul televizorului. Intr-o zi, calul se împiedică la obstacolul final şi cade. Este sfîrşitul carierei sale; de acum, va fi întrebuinţat la transport, sau va poza pentru amatorii de fotografii.

FILME STRĂINE

B A R I E R A
(La barrera)
producţia studiourilor spaniole

scenariul şi regia: Pedro Mario Herrero
imaginea: José F. Aguayo
muzica: Carmelo A. Bernaola

cu: Carlos Estrada, José Bodalo, Mario Mahor, Roberto Font, Carlos Mendi şi copiii Gloria Romero, Carlos Julia

- Premiul de argint pentru cel mai bun film; premiul I pentru cel mai bun scenariu; premiul delegaţilor tineretului, la cel de al treilea concurs internaţional al filmului de la Gijon.

Filmul este povestea unui tînăr profesor repartizat la o şcoală dintr-o localitate de provincie. Aici, dorind să modernizeze vechile tradiţii şi să introducă criteriul adevăratei aprecieri valorice, tînărul intră în conflict cu primarul, ofi[illegible]alitate şi părinte totodată, obişnuit ca odrasla sa să nu fie un copil ca toţi ceilalţi, ci "co[illegible]l primarului" ce trebuie să beneficieze de tratamentul potrivit rangului.

Filmografie

Carlos Estrada: Inculpatul 1040; Trandafiri roşii pentru Angelica.

CALVARUL LUI PESTALOZZI
(Pestalozzi's Berg)
producţie a studiourilor din R.D.Germană în colaborare cu:
Praesens Film AG, Stella-Film GmbH, Ellepi Film S.R.L. (R.F.G.)
ecran normal, color, 12 acte, 3.058 m, 115'

scenariul: Peter von Gunten, după romanul lui Lukas Hartmann
regia: Peter von Gunten

cu: Gian Maria Volonté, Rolf Hoppe, Heidi Züger, Christian Crashof

Ecranizare a romanului "Muntele lui Pestalozzi" de Lukas Hartmann, filmul este dedicat pedagogului şi umanistului elveţian Jean-Henri Pestalozzi, născut la Zürich (1746-1827), discipol al lui Jean Jacques Rousseau, care s-a străduit să aducă îmbunătăţiri şi înnoiri în educaţia şi instruirea copiilor săraci.

Acţiunea se desfăşoară la Gurnigelbad, în timpul războiului cu Franţa, unde Pestalozzi, bătrîn şi bolnav, a fost invitat de amicul său Zehender în sanatoriul său, acesta încercînd să-l ajute să-şi regăsească liniştea interioară. Dar şi aici Pestalozzi, concentrat asupra ideilor sale, va rememora motivele care i-au provocat criza. Intenţioase să ofere condiţii umane de viaţă unui grup de copii, unii orfani, cu convingerea că cei mici trebuie învăţaţi să simtă, să gîndească, să vorbească firesc pentru a deveni oameni liberi. Nu i-a învăţat nici morala, nici religia, pentru că experimentele sale au pus viaţa mai presus de orice. Tristeţea pedagogului "trăznit", durerea provocată de uşurinţa oamenilor în aprecierea eforturilor sale nu pot fi lecuite de Zehender. A sprijinit întreaga sa viaţă una din cele mai mari idei ale timpului - teoria lui Rousseau despre omul născut bun, şi înrăit de societate - dar în ciuda nereuşitelor repetate a existat întotdeauna ceva care l-a împins mai departe: credinţa vie în copilul care poate şi trebuie să fie modelat pentru a trăi în ideea că toţi cei asemeni lui îi sînt fraţi. A trezit însă antipatie pentru că a fost privit ca o întruchipare a noii ordini atît de urîtă de catolicii încăpăţînaţi şi înrăiţi care, pînă la el, nu mai văzuseră un reformat printre ei, un eretic - era protestant - care, în accepţiunea celor mai mulţi dintre ei,

în special părinţi ai elevilor săi, punea în pericol mîntuirea sufletului copiilor.

Pestalozzi îşi aminteşte - filmul este o permanentă poveste în trecut - că a visat 30 de ani la îndeletnicirea sa - educaţia copiilor - idealurile sale fiind întotdeauna mai presus de obligaţiile de soţ, de tată (fiul său, Jacques, grav bolnav de epilepsie, boală pe care a moştenit-o de la el, a şi murit fără să vadă), dar n-a renunţat la nobila sa misiune.

N-a dorit nimic pentru el, nici funcţii, nici onoruri, ci şcoli pentru săraci. Visul său iniţial de a face ceva din oameni prin politică (a fost cetăţean de onoare al revoluţiei franceze) a fost înlocuit de politica de a face ceva din oameni.

Filmografii

Gian Maria Volonté: Un glonte pentru general; Iubita lui Graminia; Cazul Mattei; Atentatul; Clasa muncitoare merge în paradis; Fapt divers în prima pagină; Fiecăruia ce i se cuvine; Suspectul; Giordano Bruno; Hercule cucereşte Atlantida; Mi-e teamă; Eboli.

Rolf Hoppe: Noapte cu ceaţă; Fecioara care-mi place; Timp pentru a trăi; Greşeala fatală; Goya; Căpitanul Florian de la moară; Bolomea; Apaşii; Lupii albi; Orfeu în infern; Ulzana, căpetenia apaşilor; Hans Röckle şi diavolul; Pantalonii cavalerului von Bredow; Kit în Alaska; Icar; Minunile doamnei Venus; Lumină pe coline; Cum se hrăneşte un măgar; Drum fără întoarcere; Pictorul Jörg Ratgeb; Copil de duminică; Mephisto; Lunga cavalcadă către şcoală; Simfonia primăverii; Descoperirea lui Til; În vizită la Van Gogh; Casa de lîngă rîu; Johann Strauss - regele neîncoronat al valsului.

Scurtă fişă de creaţie

Gian Maria Volonté

- S-a născut la Milano în anul 1933.

- Actor şi regizor; în afara rolului deosebit pe care îl deţine în filmul italian şi mondial, Volonté a realizat în 1972 un film documentar de o oră "Cortul în piaţă" (La Tenda in Piazza) despre ocuparea unei uzine de către muncitorii din Roma, film care îi precizează cunoscuta atitudine politică de artist-cetăţean.

- Profesiunea sa de credinţă: "Ceea ce încerc eu este ca filmele în care interpretez un rol să spună ceva în raport cu mecanismul societăţii noastre".

- Printre filmele care i-au adus consacrarea şi meritate premii la Festivalurile internaţionale de renume:

. 1970 - Anchetă asupra unui cetăţean mai presus de orice bănuială (Indagine su un cittadino al di sopra di ogni sospetto) r: Elio Petri, un film de o virulenţă neobişnuită, în care Volonté realizează una din marile sale creaţii.

. 1972 - Atentatul (L'attentat) r: Yves Boisset. Film politic prin excelenţă, difuzat şi pe ecranele noastre, inspirat din afacerea Ben Barka (1965: militantul progresist Barka emigrat în Elveţia este atras într-o cursă, la Paris, torturat şi ucis fără ca cineva să încerce să mai dezvăluie circumstanţele în care s-a comis crima). Regizorul însuşi mărturiseşte că Gian Maria Volonté împreună cu Michel Piccoli şi Jean Louis Trintignant l-au ajutat să demaşte "violenţa ca mijloc de acţiune politică".

. 1983 - Moartea lui Mario Ricci (La mort de Mario Ricci) r: Claude Goretta

- Premiul de interpretare masculină la Festivalul internaţional al filmului, Cannes 1983.

. 1987 - Cazul Moro (Il caso Moro) r: Giuseppe Ferrara

- Premiul de interpretare masculină la Festivalul internaţional al filmului, Berlin, 1987.

G A R A J U L
(Garaj)
producţie a studiourilor sovietice "Mosfilm", 1979
ecran normal, color, 10 acte, 2.723 m, 100'

scenariul: Emil Braghinski, Eldar Riazanov
regia: Eldar Riazanov
imaginea: Vladimir Nahabţev
muzica: Andrei Petrov

cu: Lia Ahedjakova (Malaeva), Ia Savvina (Anikeeva), Svetlana Nemoliaeva (soţia lui Gusikov), Valentin Gaft (Sidorin),

Gheorghi Burkov (Fetisov), Viaceslav Nevinnîi (Karpuhin), Andrei Miagkov (Hvostov), Leonid Markov (Smirnovski), Igor Kostolevski (fiul lui Miloserdov), Olga Ostroumova (Marina), Anastasia Voznesenskaia (Kuşakova), Gleb Strijenov (Iakubov), Borislav Brondukov (mirele), Semion Farada (trombonistul), Natalia Gurzo (Nataşa)

Subiectul filmului a fost publicat în Buletinul informativ nr. 2/1990 (p.26).

ÎNTÎMPLĂRILE LUI BOM
(Bom, the stupid)
producţie a studiourilor din R.S.Vietnam, 1987
ecran normal, color, 9 acte, 2.322 m, 85'

scenariul: Banh Chau
regia: Le Duc Tien
imaginea: Tran Quoc Dung

cu: Nguyen Hoang Hiep, Trinh Thinh, Le Van, Tran Tien, Ho Thai

Subiectul filmului a fost publicat în Buletinul informativ nr. 12/1989 (p.8).

MICUŢA VERA
(Malenkaia Vera)
producţie a studiourilor sovietice "M. Gorki"
ecran normal, color, 14 acte, 3.660 m, 134'

scenariul: Maria Hmelik
regia: Vasili Piciul
imaginea: Efim Reznikov
muzica: Vladimir Matetski

cu: Natalia Negoda (Vera), Andrei Sokolov (Serghei), Liudmila

Zaiţeva (mama), Iuri Nazarov (tatăl), Aleksandr Alekseev-Negreba (Viktor), Aleksandra Tabakova, Andrei Fomin, Aleksandr Lenkov, Anatoli Vasiliev, T. Goriacev, Maria Hmelik

- Premiul special al juriului la Festivalul internaţional de la Gijon (Spania);
- Premiul FIPRESCI la cel de al XIV-lea Festival internaţional al filmului de la Veneţia;
- Marele premiu "Hugo de aur" la Festivalul internaţional al filmului de la Chicago, atribuit actriţei Natalia Negoda pentru interpretarea rolului Vera.
- Premiul special al juriului la cel de al XII-lea Festival de la Montreal, 1988.
- Premiul pentru cele mai bune roluri secundare: Liudmila Zaiţeva şi Iuri Nazarov (acordat de juriul profesionist format din actori); Premiul pentru reprezentarea artistică a tipurilor sociale interpretate de Liudmila Zaiţeva şi Iuri Nazarov; Premiul pentru rolul care a constituit un eveniment social: Natalia Negoda (acordate de juriul alternativ format din reprezentanţi ai altor profesii în film) - toate premiile menţionate au fost decernate la I-ul Festival federal al actorilor cinematografului sovietic "Constelaţia 89", Kalinin.
- Premiul I decernat actriţei Natalia Negoda de juriul internaţional de la Festivalul filmului "Staruri de mîine", Geneva 1989.

Un film de un realism tragic care dezvăluie, cu luciditate şi înţelegere, adevăratul chip al unei familii de muncitori model.

Cei doi tineri realizatori debutanţi, regizorul Vasili Piciul şi scenarista Maria Hmelik, soţia sa, obţin efectul invers, pornind, aparent, de la aceeaşi perfecţiune a familiei model, insistînd asupra relaţiilor dintre membrii care o compun şi o descompun.

Tatăl este şofer de înaltă clasă - îi place să bea după orele de servici unul-două păhărele de vodcă -, mama este dispecer la o fabrică de textile şi o gospodină grijulie care vine zilnic acasă încărcată cu veşnicele plase cu provizii, fiul cel mare, Viktor, a făcut studii superioare, e medic şi locuieşte la Moscova cu soţia şi fetiţa lui, pare cel mai realizat, iar mezina "micuţa Vera" a depăşit de mult vîrsta copilăriei fiind o domni-

şoară care intenţionează să devină telefonistă. Pentru părinţi ea rămîne tot micuţă, deşi Vera nu întîrzie să le prezinte pe logodnicul ei Serioja, un student cam îngîmfat - aşa le pare părinţilor fetei - lipsit de înţelegere faţă de îngustimea spirituală a viitorilor socri şi de ce nu? şi de a Verei. Intrebînd-o care este ţelul ei în viaţă, are vreunul? Vera îi răspunde mecanic: comunismul, ca orice reprezentant tipic al generaţiei ei îndoctrinate şi dezobişnuite să mai gîndească.

Relaţiile dintre părinţi nu sînt prea cordiale, nici dintre ei şi Vera, dar tînăra şi-a obţinut o libertate a ei, cam îngustă dar vizibilă, iar sosirea lui Serioja, singurul care vrea "ceva" de la viaţă îi cam încurcă pe toţi trei. Conflictul dintre şoferul abrutizat şi studentul cu "pretenţii absurde" nu întîrzie să se declanşeze. De ziua lui, tatăl Verei bea mai mult ca de obicei şi conflictul latent izbucneşte cu violenţă. Bărbatul care se simte dispreţuit şi umilit şi nu înţelege de ce - dacă ai ce mînca şi ce bea, ce îţi poţi dori mai mult? - se ceartă cu Serioja şi în timpul scandalului, obişnuit pentru mamă şi fiică, îşi pierde controlul şi-l răneşte cu un cuţit pe tînăr.

Viaţa familiei compusă pînă în acest moment din: material, mediocru, cotidian, mici conflicte şi scandaluri, devenite ceva obişnuit fiind provocate de cele mai nesemnificative detalii este, în sfîrşit, zdruncinată prin internarea lui Serioja în spital şi mai ales prin deschiderea unei anchete judiciare pentru tentativă de crimă.

Mama Verei nu-şi poate depăşi condiţia şi consideră că lucrurile se pot aranja ca de obicei. Dragostea Verei înseamnă prea puţin faţă de "liniştea şi fericirea" familiei. Mama cere ajutorul lui Viktor pentru a o convinge pe Vera să nu-şi acuze tatăl. Tentativa eşuată a Verei de a se sinucide şi suferinţa o umanizează, făcînd-o să evalueze exact stadiul relaţiilor familiale şi al sentimentelor ei faţă de Serioja.

Adevăratul chip al familiei ei faţă de care Vera nutreşte şi dispreţ şi milă, al familiei distruse a fratelui care trăieşte singur la Moscova, părăsit de soţie şi întoarcerea lui Serioja de la spital, îi ridică Verei primele semne de întrebare din viaţa ei. Mai poate fi fericită alături de Serioja?

Uniţi prin suferinţă cei doi tineri vor constitui o familie pe care n-o poate aştepta altceva decît e cul şi deşertăciu-

nea unei vieţi aflate sub semnul impasului spiritual, al surdităţii şi incomprehensiunii unei societăţi marcate de o profundă criză social-politică.

Filmografii

Natalia Negoda: Mîine a fost război.

Liudmila Zaiţeva: Salut şi adio!; Aici, zorile sînt din nou liniştite; Intoarcere tîrzie; Cine nu-l cunoaşte pe Kadkin?; Pe urmele tigrului; Prietenie; S-a oprit un tren.

Iuri Nazarov: A treia repriză; Unde eşti acum Maxim?; Ultima vacanţă; Antracit; Andrei Rubliov; Ţara lui Sannikov; Acolo unde nu zboară pescăruşii; Pe urmele tigrului; Ce-a păţit Senka; Dublă depăşire; O persoană foarte importantă; Detaşamentul 33.

Aleksandr Lenkov: Cheile cerului; O poveste neinventată; Te aşteptăm, flăcăule; Circul în circ.

Anatoli Vasiliev: Stepa; Cînd voi deveni uriaş; Echipajul; Speranţă şi sprijin; Damen tango; Logodnica mecanicului Gavrilov; Boris Godunov.

Două debuturi încununate de succes

Filmul a suscitat dezbateri animate.

S-au făcut auzite tot felul de zvonuri şi legende: regizorul ar fi fost dat afară din studiou, filmul ar fi primit ultima categorie de calificativ şi ar urma să fie prezentat în trei versiuni - una pentru difuzare, alta pentru "şefi" şi cea de a treia pentru cinematecă. Spectatorii s-au împărţit şi ei în două tabere aproximativ egale: partizanii înflăcăraţi şi duşmanii înverşunaţi, ambele unanime în aprecierea: "nu, n-am mai văzut niciodată aşa ceva!".

In realitate, filmul dispune de 900 copii, un tiraj impozant chiar şi pentru distribuţia sovietică; i-a fost atribuit primul calificativ, iar regizorul n-a fost nici "dat afară", nici "pedepsit", ci, dimpotrivă, fără a mai respecta formalităţile obişnuite, a fost admis în Uniunea Cineaştilor a U.R.S.S. (există cineaşti care au 3 sau 5 filme la activ şi care nu beneficiază de această onoare).

In acelaşi timp, soţia lui Piciul, Maria Hmelik, a devenit

şi ea membră a Uniunii Cineaştilor, în calitate de autoare a scenariului "Micuţa Vera". Nu este primul său scenariu, dar este cel dintîi transpus în film, aşa încît şi ea debutează ca şi soţul ei.

...Filmul este modest, reţinut, autorul a recurs cel mai adesea la aluzii şi asocieri de idei.

Imaginile sînt simple aproape ca şi cele ale actualităţilor (...) şi această nuanţă de observaţie cu caracter documentar, este importantă pentru că (...) descoperă esenţialul.

Imperceptibil, filmul sfîrşeşte fără a fi început, prin a fi înlocuit de realitate şi adevăr în tot: în ambianţă, cuvinte, comportamente, caractere.

Viktor Diomin
Film sovietique 12/1988

- In vara anului 1988 regizorii Vasili Piciul şi Valeri Ogorodnikov s-au numărat printre studenţii Institutului "Sundance" din S.U.A., aparţinînd actorului Robert Redford.

Cineaştii debutanţi (în cadrul colaborării sovieto-americane) învaţă aici diferite discipline ca: modul de creare a scenariilor, regia, montajul, munca cu interpreţii şi, obligatoriu, meseria de producător, publicitatea şi marketing-ul.

- După acest debut remarcabil, regizorul Vasili Piciul realizează, bineînţeles tot după scenariul Mariei Hmelik, la studiourile "M. Gorki", tragi-comedia "Nopţile sînt sumbre în oraşul Soci" (1989), despre iluziile pierdute ale unui cuplu de îndrăgostiţi.

Natalia Negoda: portret de creaţie

Nu va uita niciodată ziua aceea de mai: era foarte cald şi o mulţime de tineri umplea culoarele şcolii-studio de pe lîngă Teatrul de artă. Deodată, un tînăr în blue-jean, uimitor de calm, a abordat-o, prezentîndu-se: "Iuri Kara, sînt regizor şi vreau să realizez filmul "Mîine a fost război". Ce rol aţi dori să interpretaţi?"

Pe atunci Natalia îşi făcea studiile şi era în anul III. Şi-a amintit imediat de povestirea lui Boris Vasiliev apărută în revista "Iunosti" (Tinereţea). Au discutat îndelung despre aceas-

tă operă...

- Evident, rolul Iskrai a răspuns ea fără ezitare.

Iuri Kara a surîs şi i-a întins scenariul. "Citiţi cu atenţie, mai este şi Zinocika."

Astfel Natalia Negoda a devenit Zinocika Kovalenko din filmul "Mîine a fost război".

A terminat şcoala-studio de pe lîngă Teatrul de artă şi în prezent (în 1988) lucrează la Teatrul tinerilor spectatori din Moscova.

Scurt timp după "Mîine a fost război", tînărul cineast Vasili Pichul i-a propus rolul principal din "Micuţa Vera".

La început, eroina îi era străină: actriţei i un suflet de leneşă, o existenţă terre-à-terre, obişnuinţa de a se lăsa dusă de curent, totul o punea pe Natalia în încurcătură. Transformarea a început odată cu filmările. Mai întîi exteriorul. A "urîţit-o": părul i-a fost tuns şi vopsit, faţa i-a fost machiată, a fost"ornată" cu tot felul de bijuterii. Apoi a venit transformarea interioară. Discuţii şi conversaţii cu realizatorul şi autoarea scenariului, Maria Hmelik, o muncă asiduă la rol, exterioare care s-au filmat într-un oraş portuar - această atmosferă este fidel reprodusă în film - toate acestea i-au permis Nataliei Negoda să creeze o tînără a zilelor noastre.

Natalia Negoda a primit în continuare multe propuneri care, din păcate, nu i-au promis descoperirea unui caracter interesant, astfel încît le-a refuzat, pentru că nu doreşte cîtuşi de puţin să se autoimite.

Natalia Gusarova

Despre frumuseţea ei, Natalia Negoda spune:

"Dacă aţi vedea pozele mele din şcoală! Nenorocire! Înainte de a da la facultate, tata m-a sfătuit să încerc măcar o săptămînă să port fustă."

A încercat. A venit la Studioul MHAT în rochie de seară, pieptănată à la Mary Stuart şi a interpretat ceva din repertoriul Ermolovei. Nu a intrat. Îi era frică să se arate cunoscuţilor şi prietenilor, deşi nu se mira că a picat. În reuşita celei de a doua încercări, nu a crezut nimeni, în afară de ea.

"Primul sentiment la filmările pentru "Micuţa Vera" a fost cel de îngheţare, cînd m-am privit în oglindă după ce fusesem

tunsă, machiată, îmbrăcată. Apoi s-a dovedit a fi foarte interesant să încerci să le înţelegi pe fetele din ziua de azi. Crezusem că la cei 24 de ani ai mei va fi plictisitor. Pe cei de o vîrstă cu Vera îi invidiez. Sînt atît de curajoşi! Dar mi-e şi frică pentru ei. Numai Dumnezeu ştie cum se vor întoarce lucrurile."

- După "Micuţa Vera" Natalia Negoda a început în 1989 cu Aleksandr Zbruev, ca partener, "Autoportretul unui necunoscut" (r: Viaceslav Kriştofovici, sceñariul: Viktor Merejko care îşi continuă cu acest film studiul eroului anilor '7o-'8o; studioul A. Dovjenko).

Liudmila Zaiţeva: portret de creaţie

S-a născut în Kuban.

Aproape că n-a jucat niciodată personaje negative. Nu îi plac femeile rele. Într-o zi a şi declarat: "Mă străduiesc să nu joc decît ceea ce e pe placul sufletului meu..."

Cel mai adesea personajele ei sînt femei din popor. Dar în acelaşi timp sînt pline de forţă interioară şi de optimism, independent de probele la care le supune destinul.

E suficient să ne amintim eroinele din filmele "Salut şi adio", "Cine nu-l cunoaşte pe Kadkin?", "Datoriile noastre", "Zi de sărbătoare", "Aversa", "Sărbătorile copilăriei" şi multe altele.

In total Liudmila Zaiţeva a interpretat mai mult de 3o de roluri în film. Lista a debutat prin rolul sergentului Kirianova cu care Zaiţeva a apărut prima dată pe ecran în "Aici, zorile sînt din nou liniştite" un film de Stanislav Rostoţki.

"Micuţa Vera" este indiscutabil un film-etapă pentru Zaiţeva. Maniera în care ea îşi prezintă personajul depăşeşte orice nuanţă de grotesc, fiind printre oamenii ce se recunosc în viaţa cotidiană, plină de energie.

Iuri Nazarov: portret de creaţie

- A intrat foarte tînăr la Şcoala teatrală Ştcepkin, dar a abandonat-o chiar din primul an. O vreme a lucrat pe un şantier, după care a intrat într-o altă şcoală de teatru Ştşukin. Apoi şi-a schimbat în repetate rînduri profesia: a lucrat ca

artizan, a trăit în Kazahstan, pe pămînturile defrişate.

După 30 de ani a apărut în cinema.

Nazarov are la activul său peste 50 de filme, dintre care unele foarte cunoscute ca: "Andrei Rubliov", "Oglinda", "Zăpada caldă", "Ordonanţa excelenţei sale", "Aleksandr cel mic".

El aparţine acelei categorii de actori care, pentru a crea un personaj, pun materialul în propria lor experienţă spirituală, ceea ce nu înseamnă cîtuşi de puţin că eroii săi se aseamănă, că de fiecare dată se joacă pe sine însuşi. Dimpotrivă, Nazarov dispune de o tehnică interpretativă perfectă care, inspirată de originalitatea sa umană şi de farmecul său personal, dobîndeşte un caracter universal.

Astfel în "Micuţa Vera", tatăl de familie este un individ care dispune de un evantai de calităţi personale, dar şi de caracteristicile unei întregi pături sociale.

Iuri Nazarov urmează să apară în două seriale de televiziune: o dramă "Un tînăr de familie bună" (r: Nikolai Gusarov, studiourile din Sverdlovsk) şi filmul poliţist "Intrarea în labirint" după romanul fraţilor Vainer (r: Valeri Kremnev, studiourile M. Gorki).

- Dacă ar exista un club al actorilor de film care au interpretat deja 100 de roluri, analog clubului fotbaliştilor cu 100 de meciuri, Iuri Nazarov ar face parte din el. Asta e o dovadă a profesionalismului lui Nazarov. Rămîne un mister de ce Iuri Nazarov nu a făcut niciodată parte din aşa numitele "stele de cinema". Poate de vină e faptul că el aparţine tipului social al "omului simplu din popor", care a fost întotdeauna necesar regizorilor, dar nu este reprezentativ pentru o stea de cinema.

In filmul "Micuţa Vera" Nazarov ne dezvăluie tragedia (avem în faţă figura cunoscută a "unui muncitor simplu", un om fără prea multă carte, dar un om de nădejde) ce se ascunde într-o existenţă negîndită, petrecută parcă într-un somn al obişnuinţei, în împăcarea prosteasca cu viaţa de zi cu zi, în imposibilitatea de a se "evalua" pe sine şi pe cei din jur. De fapt, acest mediocru om normal poartă în sine un potenţial pericol pentru oameni, căci nimic nu poate fi mai periculos ca un suflet atrofiat.

"Micuţa Vera" în cadrul Festivalurilor internaţionale

- Nina Zarki despre prezenţa filmelor sovietice în cadrul celui de al 32-lea Festival al filmului de la Londra:

"Vîrfurile reuşitei programului nostru la Londra au fost desemnate de două filme: "Micuţa Vera" de Vasili Piciul şi "Comisarul" de Aleksandr Askoldov. Cei care au participat la festival, profesioniştii şi cinefilii londonezi aşteptau această întîlnire cu nerăbdare şi curiozitate.

"Speranţele noastre n-au fost înşelate", aceasta a fost părerea unanimă a publicului şi presei. Cele două filme care constituie, după părerea colegilor noştri din străinătate, eşantioane ale artei cinematografice, sînt semnificative pentru public pentru că ele simbolizează transformările profunde din cadrul societăţii sovietice, transformări ce au făcut posibilă prezentarea acestor filme marelui public."

- Andrei Plakov - "Rusi la Veneţia":

"Cînd "Micuţa Vera" de Vasili Piciul a fost arătat în cadrul programului "Săptămîna criticii" unde se aleg cu multă grijă filmele regizorilor debutanţi, publicul şi presa au fost unanime; a fost una din rarele surprize ale festivalului care a strălucit prin noutatea seriozităţii şi libertăţii de expresie. Unii specialişti au afirmat că este filmul sovietic cel mai important după mulţi ani, iar jurnalul "Tempo" şi-a formulat părerea pe manşetă: "Micuţa Vera este un mare film".

Filmul lui Piciul care nu pretindea, în virtutea regulamentului, nici o recompensă, i-a adus autorului său prestigiosul premiu FIPRESCI (Federaţia internaţională a presei cinematografice) ex-aequo cu filmul englez "High Hopes" (Mari speranţe). Curios, dar aceste două filme se fac într-o oarecare măsură ecoul celuilalt, prin stil ca şi prin temă. Ambele descriu cu sarcasm o existenţă lipsită de perspective spirituale, oameni înghiţiţi de interese egoiste.

Ambele filme sînt muşcătoare şi comice în acelaşi timp, pline de amărăciune disimulată şi de compasiune pentru aceste suflete pierdute pentru "mica lor credinţă" (Vera înseamnă "credinţă" în rusă) şi "marile lor speranţe" (titlurile sînt ironice şi simbolice în acelaşi timp). Cu toate acestea "Micuţa Vera" a

căpătat un sens suplimentar pentru publicul veneţian: această operă a demonstrat posibilitatea unei critici în cinema-ul sovietic care, altădată, era, cel mai adesea, reprezentat prin filme-afişe sau filme-carte poştală."

"Micuţa Vera" la cel de al XII-lea Festival internaţional de la Montreal

Filmul lui Vasili Piciul a reprezentat în concurs cinematografia sovietică şi a primit Premiul special al juriului (cea de a doua [illegible] a festivalului; Marele Premiu a fost decernat filmului francez "La lectrice").

La invitaţia organizatorilor autorii filmului: Vasili Piciul, Maria Hmelik şi actriţa Negoda au sosit la Montreal, numărîndu-se printre cei mai importanţi oaspeţi.

Kiril Razlogov: Staruri? Da, staruri!
Festivalul de la Geneva "Staruri de mîine"

Emisiunea televizată "Special Cinéma" care a reunit participanţii de la prima şi cea de a doua ediţie a festivalului a pregătit festivitatea finală de decernare a premiilor. Animatorul ei, Christian Defaye, a "atacat-o" pe Natalia Negoda prin întrebările ce s-au referit mai puţin la "Micuţa Vera" şi mai mult la fotografiile făcute de actriţă pentru "Playboy", atacuri respinse de Negoda cu ironie.

Alegerea juriului internaţional a fost neaşteptată: în unanimitate i-a decernat premiul I Nataliei Negoda.

[illegible] a anunţat decizia sa presei, aceasta i-a şi pus întrebarea "De ce "Micuţa Vera" este pentru dv. cel mai bun film?" Răspuns: "Premiul n-a fost atribuit filmului, ci interpretei rolului Verâ".

Prin ce a sedus Natalia Negoda nu numai juriul dar şi pe spectatorii din Geneva?

Se pare că este vorba de impresiile diferite pe care actriţa ştie să le producă asupra spectatorului. Cînd o priveşti în film ai impresia că nu joacă: există în rolul său, se exprimă... Privită în fotografiile din "Playboy" îţi spui că este un sex-simbol... In realitate este o tînără care trăieşte într-o familie de intelectuali simţindu-se puţin aiurită şi obosită de gloria neobişnuită.

Le-a răspuns jurnaliştilor că a pozat pentru "Playboy" pentru a-şi satisface curiozitatea artistică, căci a interpreta un sex-simbol este tot atît de pasionant ca şi interpretarea florei sau faunei la Teatrul tinerilor spectatori."

"Micuţa Vera" în cadrul tîrgurilor internaţionale

- In 1988 la cel de al XXVI-lea Festival internaţional filmului de la Karlovy-Vary, Vladimir Prilepski, directorul firmei "Sodrujestvo" (Comunitatea - una din firmele nou create în cadrul Sovexportfilmului ca urmare a schimbărilor şi transformărilor structurale, avînd drept scop colaborarea cu ţările est europene, în vederea restructurării mai rapide şi mai eficiente a activităţii cinematografiei) a înregistrat impresiile şi observaţiile ziariştilor străini cu privire la filmele sovietice prezentate, observaţii ce i s-au părut "tipice": In "Dragă Elena Sergheevna" este prea mult text, ceea ce plictiseşte. In "Micuţa Vera" n-au fost bine înţelese realităţile vieţii cotidiene din U.R.S.S.... (cea mai mare parte a criticilor reprezentau diferite periodice de cinema din R.D.G., China, Franţa, Suedia, S.U.A. etc.).

- Valeri Narimov, directorul firmei "Interfilm" a semnat la cel de al 55-lea Tîrg internaţional de la MIFED numeroase contracte. Printre alte filme sovietice "Micuţa Vera" a fost preluată de societatea italiană "Sacis" şi de firma israeliană "Marathon Pictures".

- Firma "Interfilm" (face parte tot din noua structură a Sovexportfilm-ului) asigură contactele cu America de Nord, Europa Occidentală, Australia şi Noua Zeelandă.

In cadrul Tîrgului internaţional de la Montreal ea a semnat cu firma canadiană "Film 2000" (prezidată de d-na Claire Costom) contracte de vînzare pentru filmele "Comisarul" şi "Micuţa Vera".

Tot la Montreal s-au semnat contracte de vînzare a filmelor "Vara rece a anului 1953" şi "Micuţa Vera" cu firma americană "IFAX".

PRIMA DRAGOSTE
(Szerelem első vé[illegible]g)
producţie a studiourilor "Mafilm" din Ungaria, 1985
ecran normal, color, lo acte, 2.093 m, 77'

scenariul: Péter Horváth, György Dobray
după o nuvelă de Péter Horvath
regia: György Dobray, Péter Horváth
imaginea: Tamás Andor
muzica: László Dés

cu: Ari Bery (Füge), Mariann Szilágyi (Ágota), Erzsi Galambos (mama lui Füge), Dénes Ujlaki (tatăl lui Füge), Ilona Kállai (mama lui Ágota), Jolán Jászai (mătuşa lui Ágota), Christine Harbourt (Mili), Attila Epres (Gyula)

Subiectul filmului a fost publicat în Buletinul informativ nr.10/1989 (p.11).

PROFESOR DOCTOR TERSILLI MEDIC PRIMAR LA "VILLA CELESTE"
(Professore dottore Guido Tersilli primario della clinica Villa Celeste)
producţie a studiourilor italiene

scenariul: Sergio Amidei, Alberto Sordi
regia: Luciano Salce
imaginea: Sante Achilli
muzica: Piero Piccioni

cu: Alberto Sordi, Evelyn Stewart, Pupella Maggio, Claudio Gora, Ira Fürstenberg, Alessandro Cutolo, Nanda Primavera

Comedie satirică inspirată din viaţa bolnavilor internaţi în clinicile particulare, supuşi celor mai bizare şi ineficiente tratamente pentru care li se cer importante sume de bani.

După ce a fost ani de zile un biet medic la asigurările sociale, dr. Tersilli îşi vede în sfîrşit visul împlinit: des-

chiderea unei elegante şi moderne clinici particulare "Villa Celeste". Continua creştere a impozitelor şi dorinţa de cîştig, îl fac pe Tersilli devenit profesor, aşa cum trebuie să fie şeful oricărei clinici de prestigiu, să socotească fiecare bănuţ, preferînd să le facă ieşirile bolnavilor săi, cărora le adresează vorbe măgulitoare în defilările sale cotidiene cu corpul de medici, în loc să-i trateze sau să-i opereze, mai ales că el nici nu ştie să ţină bisturiul în mînă. Profesorul Azzarini pe care îl cheamă pentru intervenţiile chirurgicale urgente îi cere onorarii prea mari şi lui Tersilli i se pare că e jefuit. Hazardul i-l scoate în cale, într-o zi, pe modestul şi priceputul dr. Cremona care se află chiar în corpul său de medici, un tînăr chirurg care a făcut specializarea în America. Tersilli e fericit că nu mai trebuie să împartă cîştigul cu nimeni. Dar comisia formată ad-hoc din medicii clinicii sub conducerea fermecătoarei dieteticiene Olivieri îi cere noi contracte de muncă, majorarea salariilor, reglementarea gărzilor săptămînale. Tersilli nu acceptă nimic din cerinţele subalternilor săi şi aceştia îl părăsesc. Disperat, e cît pe ce să facă singur o intervenţie chirurgicală urgentă, dar, brusc îşi aminteşte că nu este în stare.

La sfatul mamei sale, întoarsă de curînd din Elveţia, Tersilli transformă "Villa Celeste" în clinică de chirurgie plastică pentru oameni bătrîni şi urîţi, dar sănătoşi.

Filmografii

Luciano Salce: Ţara fericirii; El Greco (regizor); Mafia albă; Pe vecii ai tău (actor).

Alberto Sordi: Patru paşi în nori; Veneţia, luna şi tu; Medicul şi vraciul; Marele război; Gardianul; Cu toţii acasă; Comisarul; Viaţă dificilă; Omul Mafiei; Învăţătorul din Vigevano; Acei oameni minunaţi şi maşinile lor zburătoare; Made in Italy; Medicul de la asigurări; Un italian în America; O afacere; Frumos, onest, emigrat în Australia; Anul Carbonarilor; Perechile (scheciurile: Camera, Leul); Cea mai frumoasă seară din viaţa mea; Jocul de cărţi.

Evelyn Stewart: Un dolar găurit; Adio, Gringo!; Operaţiunea lady Chaplin; Medicul de la asigurări.

Pupella Maggio: Medicul de la asigurări.

Claudio Gor[illegible]: Incurcătură blestemată; Viaţă dificilă; Depăşirea; Procesul din Verona; Medicul de la asigurări; Mărturisirile unui comisar de poliţie făcute procurorului republicii; Mafia albă; De ce este ucis un magistrat?; Oameni respectabili; Napoli se revoltă.

Alessandro Cutolo: Comisarul.

Nanda Primavera: Medicul de la asigurări.

Alberto Sordi: portret de creaţie

In 1952 cu "Şeicul alb" (Lo Sceicco Bianco) Federico Fellini în prima sa reuşită deja extravagantă şi lirică, tributară neorealismului, impune personajul lui Alberto Sordi, cinic şi umblînd cu tot felul de trucuri. Doi ani mai tirziu în "I Vitelloni" acelaşi Fellini contribuie la primul mare succes al lui Sordi care devine echivalentul lui Mastroianni, în comedie, impunînd tipul italianului plin de vitalitate, avînd o capacitate de adaptare şi o voinţă de a supravieţui ce nu pot fi întrecute.

1959 - Marele război

1963 - Omul mafiei

1969 - Medicul de la asigurări
Premiul David di Donatello 1969 pentru interpretarea rolului dr. Tersilli

1971 - Cea mai frumoasă seară din viaţa mea

1972 - Deţinut, în aşteptarea judecăţii
Premiul David di Donatello 1972 pentru interpretare.

1973 - La Scopone Scientifico (Jocul de cărţi)
Premiul David di Donatello 1973 pentru interpretare

1977 - Un burghez mic mititel
Premiul David di Donatello 1977 pentru interpretare

1980 - Bolnavul închipuit

In anul 1981, împreună cu alte personalităţi ale culturii italiene, este premiat cu Medalia de aur pentru contribuţia adusă culturii şi cunoaşterii Romei.

1984 - Bertoldo Bertoldino

In perioada 14-20 noiembrie 1985 Florence Film Festival organizează o retrospectivă Alberto Sordi dedicată multiplelor faţete ale actorului, la Carnegie Hall din New York. Este cel

mai mare omagiu adus acestui interpret prezentat Americii, unde filmul italian este marginalizat din necunoaştere, mai ales că este cea de a doua personalitate a cinematografiei italiene cu care fac cunoştinţă americanii, după Federico Fellini.

. RABIA E O PASĂRE
(A veréb is madár)
producţie a studiourilor "Mafilm" din Ungaria, 1968
ecran normal, color, 2.355 m, 86'

scenariul: István Kállai
regia: György Hintsch
imaginea: István Hildebránd
muzica: Áttila Dobos

cu: László Kabos (în dublu rol: Zoltan şi Alexander Hallo), Ilona Medvecsky (Helen), Ildiko Piros (Szőszi), Ferenc Kállai, László Kozák, József Szendrő, Adám Szirtes (directorul)

Comedie satirică, a cărei acţiune se petrece în cursul anilor '60.

Participant la o cursă ciclistă al cărei traseu străbate teritoriul Austriei, cetăţeanul maghiar Hallo se refugiază în Occident, unde ajunge într-o funcţie importantă în cadrul unui mare concern industrial.

Fratele geamăn al domnului Hallo, pe nume Hallo Zoltán, lucrător la o uzină budapestană de detergenţi, inventează o maşină automată de curăţat îmbrăcămintea, a cărei eficienţă depăşeşte cu mult performanţele oricăror instalaţii similare din lume. Uzina refuză însă să breveteze invenţia, datorită opoziţiei - de altfel nejustificate - a directorului.

Intre timp, domnul Hallo întreprinde o vizită în Ungaria să-şi vadă fratele. Asemănarea dintre ei creează confuzii în rîndul tuturor celor care-i cunosc. Confuzii de care budapestanul Hallo profită pentru a se substitui fratelui său venit din Austria şi a se bucura astfel din plin, alături de iubita lui, de condiţiile de excepţie asigurate de statul maghiar turiştilor străini

care plătesc în valută.

Filmul înfăţişează pe larg umilinţele la care sînt supuşi cetăţenii unguri, condiţiile precare ce li se asigură în locurile de agrement şi în staţiunile turistice, în contrast cu opulenţa în care trăiesc străinii din Occident şi cu servilismul adeseori absurd al personalului de servire faţă de aceştia din urmă.

Continuînd să păstreze falsa identitate a fratelui său, Zoltán Hallo ajunge şi la Viena, unde propune patronului marelui concern cumpărarea invenţiei sale, miraculoasa maşină de spălat, propunere care e pe loc acceptată. Revenind în Ungaria, Zoltán îi restituie, în fine, fratelui documentele de cetăţean austriac şi între ei totul se termină cu bine...

Între ei, dar nu şi din punctul de vedere al statului socialist maghiar, care îşi desconsideră propriul popor în goana după fonduri valutare ce urmează a se investi în întreprinderi nerentabile.

-

Filmo[illegible]afii

György Hintsch: Raby Mátyas; Repulsie; Şi vrabia e o pasăre; Apus la amiază.

Ilona Medvecsky: Taina leului; Şi vrabia e o pasăre; Fără panică, vă rog!

Ildikó Piros: Şi vrabia e o pasăre; Muzica unei vieţi.

Ferenc Kállai: Scara în spirală; Dani; Duelul n-a avut loc; Cum stăm, tinere?; Domnişoara Barbă Albastră; Păcat de benzină; Repulsie; Cu bărbaţii e altă poveste; Profesorul infernului; Vinovatul se află în casă; Eu sînt Jerome; Neînfricatul Gyula vara şi iarna; Marele Krebsz; Misiunea slt. Sipos; Sfere de foc; Respiraţie liberă; Culise; Pianul în aer; Inspectorul şi fantoma; Frumoşi şi nebuni; Madona păgînă; Martorul.

László Kozák: Caporalul şi ceilalţi; Băieţii din stra[illegible] Pál; Şi vrabia e o pasăre; Dolarul fermecat.

Josef Szendrő: Toată lumea e nevinovată; Domnişoara Barbă Albastră; Diplomatul gol; Post-sezon; Taina leului.

Adám Szirtes: Razia; La doi paşi de graniţă; Poznaşa; Pasărea cerului; E lung drumul pînă acasă; La ordin, să trăiţi!; Duelul n-a avut loc; Drum de încercare; Legenda din tren; S-au cunoscut într-o trăsură; Raby Mátyás; Zile reci; Testamentul

unui pașă; Vadul Sadului; Doar un telefon; Cojocelul fermecat; Asediu cu surprize; Legătura pierdută; Orfana; Kojak la Budapesta; Dezrădăcinatul.

Scurtă fișă de creație: György Hintsch

- S-a născut în 1925.
- Intre 1945-1948 a studiat Facultatea de Litere de la Universitatea din Budapesta, lucrînd apoi o vreme pe lîngă o firmă cinematografică.
- Din 1950 lucrează la Mafilm în calitate de asistent de regie.
- Intre 1958-1961 este asistent de regie la Teatrul Național din Budapesta.
- In 1964 realizează primul film individual "Inchisorile lui Ráby" realizat după romanul marelui scriitor maghiar din secolul trecut, Jókai Mór.
- Realizează cele mai diverse genuri: de la filmul polițist la ecranizare.
- Cel mai mare succes l-a înregistrat cu comedia satirică "Și vrabia e o pasăre".
- A colaborat strîns cu Televiziunea ungară.
- A realizat filmele:
  - Casa de la piciorul stîncii (1958)
    (coregie cu Károly Makk)
  - Mars militar (1961)
    (coregie cu Endre Marton)
  - Inchisorile lui Ráby (Raby Mátyás) (1964)
    (pentru TV)
  - Repulsie (1965)
    (prezentat la Festivalul internațional al filmului de la Mar del Plata, 1966)
  - Castelul din cărți de joc (1967)
  - Și vrabia e o pasăre (1968)
  - Șapte tone de dolari (1973)
  - Apus la amiază (1980)

Ecouri din presă (din 1970)

- "Spot şi Sex - made in Ungaria". György Hintsch se dovedeşte a fi în "Şi vrabia e o pasăre" (marţi, A.R.D. - n.n. - programul TV-R.F.G.) un adevărat maestru al acestei meserii." (Ocke H.H. Peters - Kieler Nachrichten)

- "Malta Georgi şi Jan Weigell de la "Pinneberger Tageblatt" consideră filmul lui Hintsch o reuşită "satiră cu piper şi ardei iute" la adresa blocului statelor est-europene.

- Stuttgarter Zeitung - Günther Grupp "un film despre o pereche de gemeni schimbaţi între ei care prin gaguri de la Chaplin pînă la Lester trece prin capitalism şi socialism, sex şi satiră..."

V I K T O R I A
(Viktoria)
producţie a studiourilor din Lituania
ecran lat, color, 9 acte, 2.512 m, 92'

scenariul: D. Zigmonte, după romanul lui Knut Hamsun
regia: Olgert Dunkers
imaginea: D. Simanis
muzica: I. Kalnins

cu: Maia Apine (Viktoria), Ianis Reinis (Johannes), Tatiana Kuznețova (Kamilla), Gunar Ţilinski, G. Baikştite, V. Sulme, P. Plepis, I. Puga, I. Leiaskalns

Ecranizare a unui roman de Knut Hamsun (Knut Pedersen), scriitor norvegian (1859-1952) născut la Garmonstraeet, deţinătorul Premiului Nobel pentru literatură (1920), filmul prezintă, cu multă poezie şi delicateţe, povestea unei mari iubiri dintre doi tineri de condiţii sociale diferite: Viktoria, fiica unui moşier scăpătat şi Johannes, fiul unui morar. Pentru a scăpa de sărăcia apăsătoare, moşierul se gîndeşte s-o căsătorească pe Viktoria cu un om bogat, neacceptînd nici măcar ideea iubirii celor doi tineri. Viktoria cere un răgaz de trei ani, după care,

dorind să nu-şi supere tatăl, se sacrifică acceptînd să se logodească cu bogatul ofiţer Otto, pe care însă nu-l iubeşte. Intre timp Johannes a publicat un volum de poezii de dragoste şi a început să fie cunoscut. Vestea logodnei Viktoriei este o lovitură pe care încearcă s-o înlăture cerîndu-i frumoasei şi frivolei Kamilla, fata căruia i-a salvat cîndva viaţa, în copilărie, să-i devină soţie. Johannes şi Viktoria se mai văd ocazional fiecare încercînd să-şi ascundă iubirea rănită. Plecînd cu prietenii la vînătoare, Otto moare într-un accident şi Viktoria se simte eliberată. Dar Johannes i-a promis Kamillei inima sa şi pe zi ce trece îşi dă seama că n-o iubeşte. Şi el şi Viktoria duc o viaţă tristă, gîndurile lor îndreptîndu-se spre iubirea lor pierdută. Viktoria, tot mai tristă şi mai bolnavă, pradă unei suferinţe nemărginite, moare, timp în care Johannes urcă rapid treptele afirmării ca urmare a recunoaşterii valorii poeziei sale. După moartea Viktoriei, va rămîne neconsolat pentru totdeauna, ultima scrisoare a ei întărindu-i convingerea că dragostea îl poate pierde pe om, marcîndu-l pe veci pînă în ceasul morţii cu o pecete misterioasă: "Johannes - îi scrie Viktoria - numai pe tine te-am iubit întreaga mea viaţă. Iţi scriu şi Dumnezeu citeşte peste umărul meu aceste cuvinte".

Filmografii

Olgert Dunkers: In spatele uşii de sticlă.

Gunar Ţilinski: Armata "Codobaturilor"; Căpitanul Zero; Suflete tari; Armata "Codobaturilor" din nou în luptă; 24-25 nu se înapoiază; Ambasador al Uniunii Sovietice; Marele circ; Sonată pe malul lacului; Sub luna răsturnată; Ultimul start; In spatele uşii de sticlă; Ancheta a stabilit.

G. Baikştite: Miliciene le lui Fairfax.

V. Suhue: Ciocîrlia.

DOCUMENTAR

PREZENȚE ROMÂNEȘTI LA FESTIVALURILE INTERNAȚIONALE ALE FILMULUI ÎN LUNA APRILIE 1990

1. La al 9-lea Festival internațional al filmului de artă de la Istanbul (Turcia) desfășurat în perioada 31 martie - 15 aprilie, a fost invitat, în secția informativă, filmul "Iacob" și regizorul Mircea Daneliuc.

2. La cel de al 36-lea Festival internațional al filmului de scurt-metraj de la Oberhausen (R.F. Germania) care a avut loc între 19-25 aprilie au fost prezentate filmele documentare și de desen animat

- Cota zero (r. Laurențiu Damian)
- Panc (r. Sabina Pop)
- Va veni o zi (r. Copel Moscu)
- Într-o zi ca oricare alta (r. Copel Moscu)
- Tocirea (r. Radu Igazsag)
- La cireșe (r. Ion Manea)
- Portretul unui necunoscut (r. Radu Nicoară)

In delegație realizatorii: Laurențiu Damian, Sabina Pop, Copel Moscu, Radu Igazsag, Ion Manea, Radu Nicoară, Savel Stiopul și criticii: Mircea Alexandrescu, Eugen Atanasiu.

3. La Festivalul internațional al filmului de la Los Angeles (S.U.A.) din perioada 19 aprilie - 3 mai a fost trimis și prezentat la cererea organizatorilor filmul "Reconstituirea" de Lucian Pintilie.

4. La Festivalul internațional al filmului de scurt metraj de la Tuzla (R.S.F.I.), desfășurat între 12-15 aprilie au participat scurt-metrajele: "Veghea" (r. Dinu Petrescu) - desen animat, "Intrarea unui trên în gară" (r. Copel Moscu) - documentar. In delegație: Dinu Petrescu.

5. La Festivalul internațional al filmului de la Washington DC (S.U.A.), desfășurat între 25 aprilie - 6 mai a fost cerut de organizatori și prezentat filmul lui Lucian Pintilie "Reconstituirea".

Notă: Filmul "Veghea" în regia lui Dinu Petrescu a obţinut prima distincţie internaţională a filmului românesc în anul 1990 şi anume:
Premiul pentru cel mai bun film de animaţie la I-ul Festival internaţional al filmului de scurt metraj de la Tuzla (R.S.F.I.).

PREMIILE OSCAR 1990 - DECERNATE DE ACADEMIA AMERICANĂ DE CINEMA

Cea de a 62-a ediţie a festivităţii decernării premiilor Oscar, prima după dezgheţul politic dintre cele două mari puteri S.U.A. şi U.R.S.S., cu transmisii directe, via satelit de la Moscova, Sidney, Buenos Aires şi Tokio, s-a încheiat cu următoarele rezultate:

- Oscar pentru cel mai bun film - "Călătorind cu Miss Daisy" - regia Bruce Beresford
- Oscar pentru cea mai bună regie - Oliver Stone pentru filmul "Născut la 4 iulie"
- Oscar pentru cea mai bună interpretare masculină - actorul englez Daniel Day-Lewis pentru rolul din filmul "Piciorul meu stîng"
- Oscar pentru cea mai bună interpretare feminină - actriţa Jessica Tandy pentru rolul din filmul "Călătorind cu Miss Daisy"
- Oscar pentru cel mai bun rol secundar masculin - Denzel Washington pentru filmul "Glory"
- Oscar pentru cel mai bun rol secundar feminim - Brenda Frichek pentru "Piciorul meu stîng"
- Oscar pentru cel mai bun film străin al anului - "Nuovo cinema Paradiso" de Giuseppe Tornatore
- Oscar pentru cele mai bune decoruri - Anton Furst pentru filmul "Batman"
- Oscar pentru cele mai bune efecte sonore - "Indiana Jones şi ultima cruciadă"
- Oscar pentru cele mai bune efecte speciale - "The Abyss".

- Oscarul special ad honorem pentru întreaga sa carieră cinematografică a fost acordat regizorului japonez Akira Kurosawa.

PRIMELE PREMII OSCAR... SOVIETICE

Organizatorii sovietici, diletanți în show-business, n-au găsit timpul necesar pentru a inventa numele celor lo premii ce vor fi înmînate anual profesioniștilor, începînd din 1989 și le-au botezat Oscar după numele "verilor" americani. Aceste prime Oscar-uri s-au decernat după cum urmează:

- premiul pentru cel mai bun film: Căința
- premiul pentru cea mai bună regie: Tengniz Abuladze
- premiul pentru cel mai bun scenariu: Tengniz Abuladze, Nana Djanelidze, Rezo Kvessalava
- premiul pentru cea mai bună imagine: Mihai Agranovici
- premiul pentru cele mai bune decoruri: Gheorghi Mikeladze
- premiul pentru cel mai bun rol masculin: Avtandil Makharadze

Observație: Căința a fost favoritul incontestabil care a cucerit 6 premii Oscar.

- premiul pentru cel mai bun film documentar: Este usor să fii tînăr? - r: Juris Podnieks (Letonia)
- premiul pentru cea mai bună muzică de film: Ghia Kanceli
- premiul pentru cel mai bun operator de sunet: Ekaterina Popova

Observație: ambele au fost acordate pentru filmul Planeta Kin-Za-Za

- premiul pentru cea mai bună interpretare feminină: Nina Ruslanova, pentru rolurile din: Mîine a fost război, Semnul nenorocirii și Scurte întîlniri
- premiul pentru cel mai bun rol feminin secundar: Irina Kupcenko în Altă viață
- premiul pentru cele mai bune costume: Lidia Novi - Boris Godunov

- premiul pentru cel mai bun film de ştiinţă popularizată - Maxim Gorki - Ultimii ani

- premiul pentru cel mai bun film de desen animat - Întoarcerea papagalului risipitor

- cel de al 15-lea Oscar sovietic (peste planul stabilit pentru "onoare şi demnitate" (formula oficială) a fost atribuit lui Iuli Raizman, 85 de ani, patriarhul regiei de film sovietice, care a debutat în 1927

- cea mai mare surpriză: regizorul Vladimir Menşov a primit în sfîrşit statueta Oscar a Academiei americane de cinema, premiul care i-a fost decernat pentru filmul Moscova nu crede în lacrimi, în anul 1981.

NINA RUSLANOVA

prima deţinătoare a Oscar-ului sovietic pentru cel mai bun rol feminin, în interviu simultan cu Cindy Adams de la "New York Post" şi Aleksandr Kiselior, corespondentul de la "Film Soviétique"

Aleksandr: După cîte ştiu atribuirea unui Oscar de către Academia cinematografică americană, unui actor sau actriţe, îi ridică la rangul de mari vedete.

Cindy: Da, este adevărat. Deşi decernarea Oscar-ului american nu este însoţită de o recompensă materială, prestigiul acestui premiu este atît de mare, încît onorariile ulterioare ale cîştigătorului cresc de mai multe ori. Care sînt avantajele aduse de Oscar-ul sovietic?

Nina: Este greu să răspund la această întrebare, dar cred că niciunul. Evident, exceptînd premiul în speţă şi o anumită satisfacţie morală.

Cindy: Cum, Nina, salariul dv. nu va creşte?

Nina: Da şi nu. Aceasta depinde de ceea ce se consideră a fi salariu; eu cîştig, constant, 56 de ruble pentru o zi de filmare. Această taxă va rămîne aceeaşi, pentru că reprezintă maximum pe care-l poate avea un actor de cinema. Iar, dacă nu filmez, nu primesc nimic. Probabil că voi avea mai puţine pauze de lucru, pentru că acest premiu este o publicitate, probabil,

voi avea mai multe propuneri şi voi fi mai ocupată. Nu este exclus ca "salariul meu mediu" lunar sau anual să fie mai ridicat...

Cindy: Folosiţi asistenţa unui manager sau a unui impresar care să vă conducă afacerile?

Nina: Nu, noi ignorăm acest obicei. Noi ne conducem noi înşine toate afacerile, deşi este destul de obositor. Noi nu am nici coafor, nici costumieră, deci, atunci cînd vreau să-mi fac o coafură frumoasă, trebuie să mă aşez la coadă la un salon, ca toată lumea.

Cindy: Şi nu sînteţi aplaudată atunci cînd intraţi, de exemplu, într-un restaurant?

Nina: Nu, chiar dacă sînt recunoscută. Aş vrea să cred că e vorba de o manifestare de tact; că mă aplaudă atunci cînd intru în scenă şi nu într-un restaurant unde vin ca să mă odihnesc...

Cindy: In cîte filme aţi turnat pînă acum?

Nina: Vreo 40.

Aleksandr: Spuneţi, Nina, care este atitudinea dv. faţă de rolurile încredinţate?

Nina: De fiecare dată alta. Imi plac rolurile pe care reuşesc să le "anim". Nu-mi pasă cum au fost scrise, ci dacă au măcar cea mai mică aluzie la viaţa adevărată, aceste roluri devenind exigente, iar eu mă văd obligată să intru în pielea personajului. Nu mă refer la rolurile mele bune, de exemplu cel din "Prietenul meu, Ivan Lapşin"...

Aleksandr: Sînt şi roluri care nu vă plac?

Nina: Evident.

Aleksandr: Care?

Nina: Nu doresc să vorbesc despre ele; nu mi-au ieşit şi nu acuz pe nimeni pentru asta, în afară de mine. Actorii acuză adesea de propriile lor eşecuri pe regizori, dar regizorul are o meserie puţin obişnuită, el răspunde de tot: decoruri, ecleraj, costume, figuranţi, camera. In timp ce eu nu răspund decît de propriul meu rol. Dacă ceva nu reuşeşte, asta înseamnă că regizorul mi-a încredinţat o sarcină pentru care eu nu i-am justificat speranţa.

Cindy: Ce filme v-au adus Oscar-ul sovietic?

Nina: L-am primit pentru trei roluri din filmele "Oşenii

nenorocirii", "Mîine a fost război" şi "Scurte întîlniri". Toate trei au ieşit în premieră în 1987, deşi "Scurte întîlniri", debutul meu în cinema, a fost realizat de Kira Muratova în urmă cu 2o de ani.

Cindy: Ce resimţiţi după ce aţi primit un premiu pentru un film vechi de 2o de ani?

Nina: Incerc sentimente contradictorii, mi se pare tot timpul că primirea Oscar-ului sovietic de către mine este o greşeală, nu reuşesc să cred că l-am primit, deşi premiul este acolo, pe biroul meu.

Aleksandr: Vă simţiţi cu adevărat o vedetă? Admiteţi că rolurile dv. nu corespund stereotipiei curente a vedetei: eroinele dv. nu corespund, în general, obişnuitei imagini optimiste şi triumfătoare, cum este, de exemplu, cea a lui Liubov Orlova, sau, ceva mai puţin, cea a Liudmilei Gurcenko. Personajele dv. sînt lipsite de strălucirea care seduce marele public...

Nina: După părerea mea, noi avem multe actriţe care au mai multe drepturi de a fi numite vedete. In orice caz, dacă eu sînt cu adevărat o vedetă, aceasta se datorează democratismului eroinelor mele şi, probabil, propriei mele naturi democrate. Simplu, eu sînt altfel de vedetă. După cît se pare, în ţara noastră sîntem mai puţin atraşi de stilul atacant şi triumfător, noi apreciem mai mult căldura umană. Mă gîndesc că dacă am acest premiu, este pentru căldura umană pe care mă străduiesc s-o aduc publicului meu.

Cindy: Aţi dori ca fiica dv. să îmbrăţişeze cariera de actriţă?

Nina: Da.

Cindy: Reprezintă la dolce vita?

Nina: Nu, mai degrabă contrariul. Este o existenţă dependentă, extrem de vulnerabilă, căci trebuie să fac totul eu însămi...

Cindy: Ce credeţi despre filmele americane?

Nina: Reţeaua noastră de distribuţie ne oferă cunoştinţe foarte limitate asupra cinematografului american. Dar, ca regulă generală, cînd văd producţii americane "medii" nu ajung să mi-i imaginez pe autorii lor. Vizionarea unui film presupune întotdeauna contactul cu publicul şi autorul. Cînd văd un film american, am impresia că sînt în contact cu "MG..." sau "Columbia

Pictures" şi foarte rar cu indivizi ca: Milos Forman, Francis Ford Coppola sau Bob Fosse.

Aleksandr: Şi dv. Cindy, ce credeţi despre cinematografia sovietică?

Cindy: Este un cinema foarte bun, de mare calitate. Dar spun că pentru noi, americanii, cea mai mare parte a filmelor voastre tratează teme prea "locale", adesea noi nu le înţelegem. Aceasta pentru că ţările noastre aŭ probleme diferite de rezolvat. Cred că pot exista două drumuri pentru cinematografia voastră: realizarea de filme exclusiv pentru publicul sovietic şi celălalt drum, turnarca de filme destinate unei vaste distribuţii în lumea întreagă.

Aleksandr: Şi care este diferenţa?

Cindy: Luaţi ca exemplu întrebările noastre adresate Ninei: eu încerc să înţeleg viaţa voastră, pe cînd dv., Aleksandr, o înţelegeţi deja bine. Intrebările dv. încep acolo unde se termină ale mele. Or, pentru publicul american, întrebările dv. sînt total lipsite de sens. Ca şi cinema-ul. Dacă ţineţi să fiţi înţeleşi, reporniţi de la zero.

Film soviétique
4/1989

PREMIILE "CONSTELAŢIA - 89"

Primul Festival federal al actorilor cinematografului sovietic "Constelaţia 89" a avut loc în oraşul Kalinin.

Ideea de a organiza această manifestare aparţine Societăţii actorilor de cinema şi a fost susţinută de Uniunea Cineaştilor şi Goskino.

La concurs au participat 18 filme care au fost evaluate de 3 jurii: profesional, compus din actori; alternativ, format din reprezentanţii altor profesii în film şi al spectatorilor. Fiecare juriu a distribuit premiile sale.

Premiile juriului profesional

- pentru cea mai bună interpretare feminină: Elena Maiorova (Rapidul) şi Maria Klionskaia (O întîlnire furată)

- pentru cea mai bună interpretare masculină: Oleg Borisov (Sluga) şi Vladimir Steklov (SDF)

- pentru cel mai bun rol secundar: Liudmila Zaiţeva şi Iuri Nazarov (Micuţa Vera)

- pentru munca alături de ceilalţi interpreţi: Kasim Diakibaev (Trei)

- pentru rol episodic: Aleksandr Filipenko (Trenul nostru blindat)

- diplome speciale: Kahi Kavsadze (Viaţa lui Don Quijotte şi a lui Sancho Pancha) şi tuturor interpreţilor din "Fîntîna".

Premiile juriului alternativ

- pentru reprezentarea artistică a tipurilor sociale: Liudmila Zaiţeva şi Iuri Nazarov (Micuţa Vera)

- pentru rolul care a constituit un eveniment social: Natalia Negoda (Micuţa Vera)

- pentru încarnarea ideii de Bine şi de Libertate: tuturor interpreţilor din "Trei".

- pentru debut reuşit: Mamuka Kikaleişvili (Scaleratul)

- pentru munca cu actorii: Karen Şahnazarov (Oraşul zero).

Diplomele juriului spectatorilor

- lui: Aleksandr Abdulov (Ucideţi dragonul), Liubov Polişciuk (Milanii nu-şi împart trofeele): Mihail Ulianov şi Vladimir Gostiuhin (Trenul nostru blindat).

- A mai fost decernat actorului Vladimir Gostiuhin un premiu special al Asociaţiei actorilor, pentru contribuţia sa la dezvoltarea cinematografului sovietic şi rolul din "Trenul nostru blindat".

PREMIILE NASTRO D'ARGENTO

1990

"Nastro d'argento" - premiile acordate de Sindicatul naţional al jurnaliştilor cinematografici din Italia, s-au decernat după cum urmează:

- regizorului Pupi Avati pentru "Poveste cu băieţi şi fete" (Storia di ragazzi e di ragazze): cel mai bun film şi

cel mai bun scenariu

- interpretei principale din "Crăciun fericit, An nou fericit!" (Buon natale, Buon Anno) Virna Lisi pentru: cea mai bună actriță

- interpretului principal din "Unchiul nedemn" (Lozio indigno) Vittorio Gassman pentru: cel mai bun actor (al patrulea premiu Nastro d'argento din cariera lui Gassman).

PREMIUL REGINEI ANGLIEI

Devenit Sir Rex, actorul englez Rex Harrison a fost încununat la cei 81 de ani cu un prestigios premiu oferit de regina Elisabeth a Angliei pentru prodigioasa sa carieră interpretativă care numără peste 60 de ani.

INIȚIATIVA CINEMATOGRAFICĂ AMERICANO-SOVIETICĂ IAS/ASFI

- O nouă organizație publică a fost creată în 1988: Inițiativa cinematografică americano-sovietică (IAS/ASFI). Cineaștii sovietici și americani au făcut primul schimb de vizite, ceea ce a dat naștere unor interesante proiecte comune. Primul proiect a fost realizat: proiecții simultane ale filmelor au avut loc la Moscova și Washington. Deputații sovietului suprem al U.R.S.S. și al R.S.F.S. Ruse au vizionat un program de filme americane, iar membrii Congresului american un program de filme sovietice.

Cinematografia americană a fost reprezentată la Moscova prin filmele "E.T." de Steven Spielberg și "Intoarcerea acas (Coming Home) de Hal Ashby. Spectatorii cinematografului "Oktiabr" au întîmpinat cu căldură delegația americană: Kathleen Kennedy (tînără producătoare care se bucură de un real prestigiu în țara sa, avînd la activ patru din cele zece filme cele mai populare și mai rentabile din istoria filmului american) și reputatul actor Jon Voight care a declarat că dorește

să consacre filmul "Coming Home" soldaţilor sovietici întorşi din Afganistan.

Cinematografia sovietică a fost reprezentată prin filmele "Comisarul" de Aleksandr Askoldov şi "Vara rece a anului 1953" de Aleksandr Proşkin. Vizionările s-au desfăşurat în sala "Mary Pickford" din cadrul Bibliotecii Congresului american.

Din delegaţie au făcut parte regizorii celor două filme şi actorii: Valeri Priemikov şi Nonna Mordiukova.

CINE VA FI ÎN FRUNTEA UNIUNII CINEAŞTILOR DIN U.R.S.S. ?

- Buletinul de presă "Casa filmului" care comentează decizia Uniunii Cineaştilor de a ţine un congres extraordinar prezice transformări fundamentale în conducerea Uniunii. In tot cazul aceasta este opinia numeroaselor personalităţi ale filmului care au răspuns întrebărilor puse de redacţia buletinului.

Dramaturgul Aleksandr Ghelman este convins că 70% din actualii secretari ai Uniunii trebuie să plece. Regizorul Stanislav Govoruhin declară că "vor pleca toţi", "ne pierdem prestigiul în societate - a continuat el. Pronosticurile mele sînt foarte pesimiste".

Dramaturgul Eduard Volodarski a criticat numeroşi secretari ai Uniunii de a nu fi participat la muncă şi de a fi profitat de situaţia lor în scopuri personale. "Difuzarea dictează totul... Nimeni n-are nevoie de artă, ecranele sînt invadate de opuscule mediocre."

Buletinul oferă scurte atestări posibililor pretendenţi la postul de nou leader al Uniunii Cineaştilor. Printre ei, Vadim Abdraşitov. "Critica adresată actualului secretariat nu priveşte în general un singur secretar: Vadim Abdraşitov... era unul din candidaţii cei mai potriviţi pentru postul de prim secretar cu mult înainte de cel de al V-lea congres, dar n-a fost ales pentru că, probabil, spre deosebire de Elem Klimov, el nu era membru de partid."

Alţi pretendenţi: Stanislav Govoruhin considerat "ideologul filmului comercial" pentru reuşita festivalului de la Odesa,

Nikita Mihalkov "cu statutul de regizor "în dizgraţie", rol pe care îl interpretează magnific", Vasili Piciul, "unul din candidaţii cei mai probabili, dar în acelaşi timp şi cel mai absurd. Piciul n-a făcut pînă acum decît un singur film, dar acesta este "Micuţa Vera".

Membrii secretariatului care ar dori "şi ei să plece" ar prefera să treacă puterea tinerilor şi nu "stîngii" sau "dreptei".

Eldar Şenghelaia "a dat dovadă de politician curajos: el a susţinut mişcările din Gruzia, a fost iniţiatorul anchetei oficiale asupra cauzelor "duminicii sîngeroase" de la Tbilisi din 9 aprilie 1989". Dar, adaugă buletinul "el ar trebui să aleagă între rolul unuia din leaderii renaşterii gruzine şi fotoliul conducătorului unei organizaţii cinematografice în prag de faliment".

INVITAŢII ÎN SĂLILE DE CINEMA

- In mai 1989 revista franceză "Cinéma" a lansat acţiunea "Oraşele şi filmul" al cărei scop constă în relansarea filmului în fiecare oraş, printr-o adevărată politică culturală în direcţia publicului, mai ales prin intermediul sălilor filmului de artă (d'art et d'essai recherche). "Oraşele şi filmul" este o asociaţie ce regrupează aleşi ai diverselor grupări politice care au în comun grija pentru apărarea şi protejarea celei de a 7-a arte în oraşele lor, organizaţia fiind astfel un instrument de legătură între C.N.C. (Centrul naţional al cinematografiei) şi respectivii aleşi, toţi încercînd să recucerească publicul şi să-l orienteze spre filmele de calitate.

- Asociaţia "Ecran" s-a născut dintr-un fel de contra[illegible]ţie: la sfîrşitul lui 1986 la ora bilanţului industria cinematografică propriu-zisă mergea rău: criză în exploatare, scăderea frecvenţei spectatorilor, închiderea sălilor.

Paralel cu această situaţie, animată de spiritul de a o contracara, s-a constituit o reţea de zece săli repartizate în regiunile din nord Pas-de-Calais (Picardie). Aceasta a fost naşterea Ecranului.

In oraşe atît de diferite ca Dunkerque, Abbeville, Calais, Amiens, Villeneuve-d'Ascq, Arras, Berck, Donai, obiectivele sînt acelea: prezentarea unui cinema de calitate, exigent, inventiv, oferirea spre public a unei adevărate culturi prin descoperirea operelor autorilor de mîine, dincolo de orice frontieră.

Ecran 1987 a fost (după săli) francez şi american, 1988 sovietic, 1989 spaniol, 1990 polonez (Ecran polonez la Studio 43 de la Dunkerque).

Altfel spus, asociaţia "Ecran" (Ensemble de Recherche Associés [illegible]) realizează o importantă activitate de distribuţie şi lansare.

- Parisul capitala filmului? Continua scădere a numărului de spectatori (2,5% în 1989 în cinematografele de la periferia oraşului), înmulţirea închiderii sălilor (23 pe an) - semne îngrijorătoare, sînt depăşite de domeniul turnării filmelor în care capitala Oraşului Lumină deţine supremaţia: în 6 ani numărul filmelor artistice având ca decor Parisul s-a multiplicat cu 5: toate genurile: clip, publicitate, documentare; capitala Franţei asistă la mai mult de 10 turnări pe zi. Pe primul loc la filmări: Tour Eiffel, simbolul universal al capitalei, urmat de Pont-Neuf, insula Saint-Louis, canalul Saint-Martin, Bois de Boulogne... Primăria închiriază decorurile sale naturale. Mai întîi trebuie cerută autorizaţia autorităţilor competente, în afara primăriei Parisului, prefectura de poliţie, în toate cazurile de filmare. Mai adăugaţi o listă impresionantă de vreo 80 de organisme obişnuite care eliberează autorizaţii de filmare şi astfel înainte de a filma o fîntînă, o grădină sau o şcoală, va trebui să ştiţi cine gireză "imaginea" acestui loc. Trebuie prevăzut şi un buget; Parisul nu este gratuit!

- Crearea Oficiului pentru Distribuţia Filmelor Europene (European Film Distribution Office-EFDO) este un fapt pozitiv în vederea distribuirii anumitor filme considerate dificile şi pentru scoaterea cărora pe ecrane este foarte riscant să se investească mulţi bani. EFDO este o asociaţie europeană de ajutorare a distribuţiei. Pentru ca un film să beneficieze de această ajutorare la difuzarea sa, el trebuie să găsească distribuitori în mai multe ţări europene. EFDO va furniza atunci distribuito-

rilor un ajutor echivalent cu 50% din bugetul de difuzare. Acest ajutor financiar se face sub formă de împrumut rambursabil în cazul în care distribuitorul reintră în cîştig. Acest sistem conduce mai ales la ieşirea filmelor în mai multe ţări.

- O propagandă în favoarea filmului dar şi o invitaţie pentru ca spectatorii să intre în săli, acestea sînt deziderate-tele noii acţiuni itinerante întreprinse de Federaţia Naţională a Cinematografiei franceze intitulată "Trenul cinematografului" concretizată printr-un tren ce urmează să pornească de la Paris şi să străbată întreaga Franţă.

- Cea mai originală invitaţie demnă de urmat este cea a cunoscutului regizor Claude Lelouch: "Văd aproximativ 150 de filme pe an şi dacă aş putea să-mi petrec cea mai mare parte a vieţii într-o sală de cinema, aş face-o. Prefer compania eroilor de ficţiune, personajelor cotidiene".

O SCRISOARE PIERDUTĂ
producţie a Studioului "Bucureşti", 1954
ecran normal, alb-negru, 3.823 m

scenariul şi regia: Sică Alexandrescu, Victor Iliu
imaginea: Andrei Feher
decorurile: Giulio Tincu, W. Sigfried
costumele: Giulio Tincu, W. Sigfried
muzica: Paul Constantinescu

cu: Nicki Atanasiu, Alexandru Giugaru, Marcel Anghelescu, Costache Antoniu, Radu Beligan, Ion Finteşteanu, Grigore Vasiliu-Birlic, Ion Talianu, Ion Henter, Ion Iliescu, Elvira Godeanu

Film-spectacol al celebrei piese de teatru a lui Ion Luca Caragiale.

D-ALE CARNAVALULUI
producţie a Studioului "Bucureşti", 1959
ecran normal, color, 2.250 m

scenariul şi regia: Gheorghe Naghi şi Aurel Miheleş
imaginea: Ştefan Horvath
decoruri: Liviu Popa
costume: Ileana Oroveanu
muzica: Mircea Chiriac

cu: Grigore Vasiliu-Birlic, Alexandru Giugaru, Ion Lucian, Ion Anghel, Jana Gorea, Vasilica Tastaman, Aurel Cioranu, Remus Ionaşcu, Ion Manu, Maria Voluntaru, Aida Moga, Horia Căciulescu, Mircea Constantinescu

Adaptare a cunoscutei piese a lui Ion Luca Caragiale.

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU
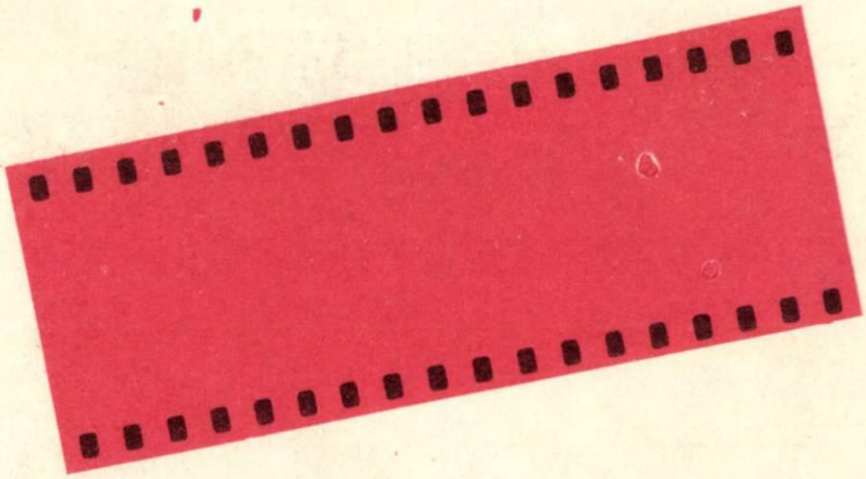
ROMÂNIAFILM